

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Forster Géza** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Szilassy Zoltán** az OMGE. szerkesztő-titkára.
Társzerkesztő: **Buday Barna** az OMGE. titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Lapunk megszerezhető:

1. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületbe való belépés által, mi a tagsági nyilatkozatnak aláírása és az egyesülethez (Budapest, IX., Üllői-út 25., I. em.) való küldése által történik. Egyesületi tagok a lapot évi tagdíjuk (20 K.) fejében ingyen kapják.

2. Előfizetés útján előfizetési ár:
egész évre 20 korona
félévre . . . 10 "
negyedévre 5 "

Az előfizetési összegek a „Köztelek” kiadóhivatalához (Budapest, IX. ker., Üllői-út 25. földszint) küldendők.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1900. jan. 21. d. u. 3 ó. Országos Gépész-egyesület közgyűlése.
1900. január hó 31. d. u. 4. ó. OMGE. tanácsülése.
1900. jan. 31. d. u. 4. ó. OMGE. igazgató-választmányi ülése.

Meghívó

az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület
igazgató-választmányának1900. január hó 31-én (szerdán) d. u. 4^{1/2} órakor a „Köztelken” tartandó ülésére.

Fő-tárgyak:

1. Mult ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
2. Két hitelesítő tag kiküldése.

3. Meghalt és kilépett tagok bejelentése.
4. Új tagok felvétele.
5. Tagsági ügyek.
6. Tagsági hátralékok törlése.
7. Egy-egy tag kiküldése a Gazdák Biztosító Szövetkezete igazgatósága és felügyelő-bizottságába.

8. Gazdák Biztosító Szövetkezetének kérelmei.

9. Csáky Petronella-fele ösztöndíjakra kijelölések.

10. Köztelek ujjáépítése tárgyában tett felterjesztésre a pénzügyminiszter válasza.

11. Díjgratás ügye.

12. Gépkísérleti állomás ügye.

13. Ugron Zoltán beadványa: burgonyavetőmag kedvezményes szállításának kieszközölése tárgyában.

14. Magközvetítő-osztály üzletszabályzatának bemutatása.

Tudomásul veendő:

Földművelésügyi miniszter: a gyümölcsfatermesztéssel foglalkozó s jutalomban részesült tanítók névsorát közli.

Földművelésügyi miniszter: cserebogarak irtására vonatkozó utmutatást küldi.

Budapest, 1900. január hó 15.

Forster Géza s. k.
igazgató.

Czukorrépatermesztési előadás.

A folyó hóban megtartani tervezett czukorrépatermesztési előadási ciklusra eddig oly kevesen jelentkeztek, hogy ezek kedvéért az előadást megtartani nem lehet, felkérem ezért az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat f. hó 20-ig az OMGE. titkárságával okvetlenül tudatni sziveskedjenek, hogy az előadás meg vagy nem tartása iránt véglegesen intézkedni lehessen.

Az előadási sorozat részletes programja lapunk mult számában volt közölve.

Forster Géza, igazgató.

XVII. tenyészállatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a nagyméltóságu földművelésügyi miniszter támogatásával a f. évi márczius hó 11. és 12-ik napjain tartja meg díjazással egybekötött XVII. tenyészállatvásárját, a budapesti Tattersall r.-társaság istállóiban (Külső-Kerepesi-út), keleti pályaudvarral szemben.

A tenyészállatvásárra hozható: *szarvasmarha juh és sertés*. A vásárral kapcsolatosan gépkiallítás, műtrágya és abrak-takarmány kiállítás is fog rendezettni.

A vásár tervezetét és bejelentési iverket a rendező-bizottság az ismertebb tenyésztőknek és gépgyárosoknak a napokban fogja szétküldeni.

Minden a tenyészállatvásárra és gépkiallításra vonatkozó felvilágosítással s bejelentési iverkekkel készségesen szolgál az OMGE. titkári hivatala (Budapest, Köztelek).

A XVII. tenyészállatvásár
rendező-bizottsága.

Tenyészállatvásár rendező-bizottságának ülése.

(1900. január hó 16.)

Jelen voltak: Mádi Kovács László elnökelete alatt: Forster Géza, Kúszler Henrik, dr. Rátz István, Renner Gusztáv, Reusz Henrik, dr. Rodiczky Jenő és Jeszenszky Pál mint előadó.

Előadó ismerteti a tenyészállatvásárok mult évi eredményét és az állattenyésztési szakosztálynak a vásárokat fentartani javasoló

Tavaszi VETŐMAG szükségletünk

beszerzése végett forduljunk a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez, Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 31.

Mai számunk 21 oldal.

álláspontját, mire a bizottság a tenyészállatvasarok további fentartását — dacára, hogy az utolsó években bizonyos mérvű visszaesés tapasztalható — szükségesnek mondotta ki, annyival inkább, mert állattenyésztésünk örönde és fejlődése hovatovább valószínűvé teszi, hogy értékes tenyészanyagban feleslegünk lesz, melyet a külföldnek is hozzáférhetővé tenni igyekeznünk kell, amire a székesfővárosban rendszeresen rendezendő tenyészállatvásárok lesznek hivatva megfelelő eszközül szolgálni.

Dr. Rodiczky Jenő kifejti, hogy a tenyészállatvásárok fentartását különösen indokoltá teszi az a körülmény, hogy alkalmat adjon megfelelő minőségű tenyészjuhok beszerzésére, miután a tengerentúli juhtenyésztés jelentékeny hanyatlása következtében ennek a tenyészési ágának főkarakolása feltétlenül kívánatos és időszerű s ennek üzését a folyton emelkedő gyapjúárak is igen hasznosíthatóvá fogják tenni. A kereslet tenyészjuhok iránt ugyanakkor, mint külföldön igen jelentékeny, miért is ezek előnyös értékesítésére a tenyészállatvásáron igen jó alkalom fog kínálkozni.

Kívánatosnak tartja, hogy intézessék föl az it s a nagyobb juhtenyésztők közt, hogy jelentékeny ebb számu állattal vegyenek részt az idei vásáron, a legjobb kilátások lévén azok értékesítésére s célszerűnek vélné, hogy szőlőtassanak fel a tenyészanyagot vásárolni szándékozó tenyésztők is, hogy szükségüket a bizottsággal előre tudassák.

Forster Géza hozzájárul előtte szóló javaslatához, minék kiegészíti esélül proponálja, hogy miután ezidőszert az erdélyi jellegű szarvasmarha iránt is állandóan fokozódik az érdeklődés, hívassék föl e körülményre az ismertebb tenyésztők figyelmébe közvetlen s ezek kéressenek fel, hogy a vásáron ily tenyészanyagot vegyenek.

A bizottság magáévá teszi a felvetett indítványokat s elhatározza, hogy a jelzettek a tenyésztők figyelmébe a „Köztelek” útján s a szétküldendő vásári tervezetben is fölhevassék.

Ezek után a bizottság az ezidei tenyészállatvásár megtartásának határidejét márczius hó 11. és 12. napjára, a bejelentési határnapot február hó 20-ára tűzi ki.

Elhatározza, hogy a földmivélségi minisztertől 6000 korona adományozását fogja kérni tiszteletdíjakra s hogy a minisztert felkéri, hogy a tenyészállatvásáron a köztenyésztés céljaira nagyobb számu tenyészállatokat vásároltasson az állattenyésztési felügyelőségek útján.

Ez utóbbi kérdésnél sajnálatosan konstataulta a bizottság, hogy bár az előző vásárok alkalmával is feliratilag kérelmezte a miniszteriumnál a köztenyésztés részére leendő bevásárlást s bár ezt a miniszter kilátásba is helyezte, mégis az állam — egy-két darabtól eltekintve — nem vásárolt, holott a bizottság és jury meggyőződése szerint megfelelő anyag rendelkezésre állott. Az okokat, melyek az állattenyésztési főfelügyelőséget ezen rideg magatartás elfoglalására késztették, a bizottság kutatni nem tartja feladatának, de ezt annál sajnálatosabbnak tartja, mert a szóban forgó tenyészállatvásárok fentartása és prosperitásuk biztosítása országos érdek s a jelzett módon való támogatása méltán várható az államtól, miért is a bizottság a tapasztalt tényekre a miniszter figyelmét felhívni határozza el azzal, hogy a fővárosban rendezett tenyészállatvásárok sikerét a díjakra adományozandó összegben kivül, a kormány állatok bevásárlásával is előmozdítani és biztosítani sziveskedjék.

A bizottság végül a jury újalakítását és a bírálati eljárás módosítását is szükségesnek tartja, a miáre nézve végérvényesen a legközelebb tartandó ülésen fog határozni.

Az általános vámtarifa revíziója küszöbén.

Irta: Gróf Dessenffy Aurél.

Pallanza, 1900. jan. 15.

A kiegyezési törvények ujév napjával életbeléptettek. Még nem egészen bizonyos ugyan, nem fognak-e egy vagy más tekintetben módosulást szenvedni az ausztriai törvényhozás részéről, de tegyük fel, hogy nem fognak és ez esetben, hogy az eddigi megállapodások meghozandják-e a tőlük várt eredményeket, ezirányban igen sok függ a két kormánytól és a megállapodások jóakaratu végrehajtásától. Az ezek által eredményezendő alakulásokat csak azok hatásában fogjuk — egy bizonyos idő mulva — megítélhetni.

A vámszövetség mintegy kompromisszum, mindkét szerződő fél kölcsönös prosperálásának lehetőségére van alapítva; annak nem jóhiszemű interpretációja és végrehajtása azonban az egészet vicziálhatja, míg a megállapodások jóhiszemű keresztülvitele adja meg ennek igazi szankcióját. A kereskedelmi szerződések ből reánk háramló károsodások, kormányunkat azon, szerintem helyes álláspont elfoglalására indították, melyet törvényhozásunk is helybenhagyott, hogy a vámszövetség ugyanabban az időpontban újítandó meg Ausztriával, midőn a legtöbb külállammal ma még fennálló kereskedelmi szerződések 1902-ben lejárnak. Hogy az összes irányadó tényezők ezen álláspontot foglalták el, a közvélemény ezen irányításában, az OMEG-nek is van el nem vitatható érdeme, mivel ezen nézet ott lett a nyilvánosság előtt legelőször felemlítve, megvitatta és az országgyűléshez intézett feliratban kifejtve. Addig is, míg az új megállapodások hatását: ugymint az örleési engedély eltörlésének, az átutalási eljárás eredményeinek, a bélyegtörvény módosításának, az állategészségügyi egyezmény alkalmazásának eredményeit a gyakorlatban is tapasztalni foghatjuk, a kormány első és legközelebbi feladata, az általános autonóm vámtarifa revíziója, illetve annak az ausztriai kormányval való egyetértő megállapítása.

Ezen munkálat, mint a napilapokban olvassuk, most legközelebb fog megkezdetni, előmunkálata pedig: az anyaggyűjtés az illető szakminiszterek által, immár megindított.

TÁRCZA.

Szerelmes csóka.

Az állatok érzelmi életében a szerelemnek éppen olyan fontos szerepe van, mint mi közöttünk. Csakhogy ott a meszajlások még gyakoribbak. Naunk valóságos szenzációszámba mennek a Rigó Jancsi féle esetek. Hát ahhoz aztán mit szólunk, mikor egy tengerinyul beleszeret egy gácsérkaicsába! Pedig nagyon jól emlékezetemben van egy ilyen história.

Az állatvilágban nagyon sok érzelmi tévedéssel találkozunk, ami fölötté érdekes. Érdekes azért, mert az állatok érzelmi megnyilatkozásában látszólag az ösztön érvényesül, amely a célszerűséget öntudatlanul is megéri. A nemi felgerjedés és az anyai szeretet az állatoknál csakugyan csupa célszerűség és idáig megnyugodhatunk abban, hogy ezen az egyed és a faj érdekében szükséges érzelmeknek az ösztön volt a rugója. De mit szólunk ahhoz, mikor a tengeri nyul a gácsérkaicsa karjai közé veti magát?

Mit szólunk ahhoz, mikor ilyen és más célszerűtlen, bohózatba való frigy jön létre közöttük? Ez csak nem az ösztön munkája volt! Itt már a megszokás hatott közre épp úgy, aminthogy közöttünk is a megszokás fej-

leszt ki sok olyan érzelmeket, amelyeket az emberi lélek kíváncsú adományú ihletéből magyarázgatnak.

Hanem hát ne okoskodjunk. Egy szerelmes csókaról van szó ezuttal. Hogy szerelmes volt-e a csóka vagy sem, azt én nem tudom, de kezkesedik amellett Hencz László ur, aki alábbi megfigyelését közölni szives volt.

A szóbanforgó csókat, kit egyszerűen Hanzinak nevezünk, még fiók korában kapta ajándékba egy főerdész. A házínép az apró, bolond jószágot megszerette, felnevelte. Gyermekkorának legnevezetesebb emlékei közé tartozik, hogy meleg érdeklődést árult el a baromfiak iránt. Ha tehette, az apró csirkékkel, meg ruczákkal szivesen szóba állott s a szemeket szépen kivagdosta. Hja, hiába, sok szemnek az a végzete, hogy szépen ragyognak!

Ezekbe a szemekbe nagyon beleszeretett a Hanzi. Drága ékszerek, sok tyukmama keservesen megsiratta azokat. Később a galambfiókokat is figyelmére méltatta. Azoknak szép, vörös, ragyogásu szemek vannak. Hanem a galambok azt mondták: hohó urfi, itt nem passziózol. A mi társadalmunkban nincsenek védtelenek, mert mi szeretjük egymást: mi erősek vagyunk. Azzal összeverődtek s a szárnyaikkal pofoncsapdosták a Hanzit, hogy az mindannyiszor csufosan menekülni volt kénytelen.

Tehát egy grádussal feljebb. Most már kizárólag az asszonybolondításra adta magát. Besettenkedett a szomszédok konyhájának közelébe s kotkodácsolni kezdett, mint a kotló, mikor veszélyben látja övét. Gazdasszony, szolgáló persze siettek ki az alarmhangokra, a Hanzi pedig ezalatt hatalmába kerített valami jóízű ingóságot s szerényen ellábalta vele. Ezért aztán dedelgették, kényeztették, igazi kedvence lett az asszonyoknak. Hogyisne, mikor olyan kedvesen tudott bolondítani.

Persze Hanzinál, mint igazi világfinál, csakhamar bekövetkezett az az idő, amikor a legtermetesebb szakácsné ölése sem izgatta többé. Ráunt az asszonyokra. A tökegyűjtésre adta fejét. E téren szerény igényei voltak. Egy rézgyűrű, vagy egy kiesiszolt tolltok sem volt megvetés tárgya előtte, szorgalmasan ellopdosott mindent, ami csillogott. Ezért irigykedni kezdtek rá és üldözték. Belátta, hogy a tökegyűjtés hálátlan feladat s az aranyborjú által ki nem elégített lelkét elégikus hangulat szállotta meg. Egy este a Hanzi kalitkáját üresen találták. Tavasz este volt. Az orgona virágai szédítő illatot gerjesztettek s a békák egymással versenyezve kuruttyoltak. Itt kezdődik a Hanzi regénye, a mely méltóan hozzá, rövid, de szenzációs volt.

... Reggel aztán megtalálták Hanzit egy

Ezen kiélesedett fog indulni tetik ezen egyenlítés a lehetsé hiveinek, gazdasági lődési hely erős rázkó rülni cél az érdekek közgazdasá kiegyenlité alapvetőleg

A vár de a lénye tendő kere lefektetve. fejlettebb szebb m idegen ipa tudta felve a legkénye lyet hossz Ezzel szem nyek, sajn állapotot mert még terményvé bár nem a nyeink or lett elhelye triában m az idegen tásával a versenyt tá A visz

kendermagos Hanzi a ve Hogyan ke arra nem te kaczerkódás szerre jött, hogy a Hani minden tüné nem töltött magos tyuk ülő rudon, s elűzött onna s végre a előtt sem m relmes. Sen tyukhoz nyu vágygyal az szemeknek.

Az öre legyeskedés. torkából, m állás között london, m flörtöt elfoga engedett ma

Itt vég ros pályáján legérdekeseb leben rövid cserbenhagy Ez már a n

Ezen alkalommal a legutóbb annyira kiélesedett érdekek harcza újból meg fog indulni és ha lehetséges, megkíséreltetik ezen sokban ellentétes érdekek kiegyenlítése is. Ennek a kiegyenlítésnek a lehetőségében nekünk, a vámszövetség híveinek, biznunk kell, mivel mi a közgazdasági rohamos átalakulásokat, fejlődési helyzetünkre való tekintettel, az erős rázkódások mellözése miatt is kerülni czélszerűbbnek tartjuk, de ehhez az érdekek nagy lánczolata is füződven, közgazdaságunk jövőbeni alakulása ezen kiegyenlítési proceszusban kell, hogy alapvetőleg megoldást találjon.

A vámszövetség a forma, a külalak; de a lényeg a vámtarifában, a megköteendő kereskedelmi szerződésben lesz lefektetve. Eddigél az iparilag sokkal fejlettebb Ausztria ezekben a legmeszebb menő védelmet találta, az idegen ipartermények versenyét sikerrel tudta felvenni, hazánkban iparterményei a legkényelmesebb piacra találtak, melyet hosszú időn át meg is szoktak. Ezzel szemben a magyar nyerstermények, sajnos, ugyanazt a viszonyossági állapotot Ausztriában nem találták fel, mert még ott is az idegen államok nyersterményével kellett versenyezniök. Habár nem állítom azt, hogy nyersterményeink oroszlanrésze nem Ausztriában lett elhelyezve, de tény az, hogy Ausztriában megvolt az ellentétes irányzat, az idegen nyersterményeknek bebocsátásával a magyar eredetű terményeknek versenyt támasztani.

A viszonyosság csak úgy lehet tehát

a valódi és a vámszövetség szellemében lévőnek csak akkor tekinthető, ha az jóhiszeműleg végre is hajtatik, de ha a külállamok nyersterményei Ausztria részéről kedvezményekben részesülnének és az ausztriai piac lisztünk, borunk, állataink számára a jövőben nem biztosították, úgy a viszonyosság alapelve nézetem szerint már sértve van.

A vámszövetség hívei teljes joggal formálhatják ezen kívánalmakat, mivel sajnosan kellett tapasztalunk, hogy az utolsó tíz évben nem egyszer diadal-maskodott az ellentétes áramlat s hiányzott a jóhiszeműség a vámszövetség szellemének megfelelő végrehajtásában. Ennek árát pedig a magyar termelés fizeti meg. Azt is a tapasztalás igazolta be, hogy azon kereskedelmi szerződések, melyek a külállamokkal való forgalomban, reánk nézve a legfontosabbak, a magyar érdekeknek nem megfelelőleg köttetnek s ezen külállamoknak kompenzációk nagyobb részben mindig a mi rovásunkra adattak, sok esetben még a nélkül is, hogy a vámszövetségben a másik fél: Ausztria iparos érdeke élvezte volna annak előnyét, saját cikkeinek a külföldön való kedvezőbb értékesítésével. Mindez a mi vámpolitikánk gyarlóságára mutat.

A ki figyelemmel kísérte ezen viszonyokat, azt is tapasztalhatta, hogy az Ausztria által, az utolsó tíz évben követett vasuti tarifa politika sem kezeltett több ízben a vámszövetség szellemének megfelelő módon, a mint ezt például az orosz eredetű gabonák szállítási díj-

jainak leszállítása, vagy a Balkán államok állatainak kedvezményes tarifák (refakciók) nyújtása (Duna gőzhajózási társulat is) igazolják. Ehhez hasonló sérelmünk a magyar gabonára vetett tiroli gabonavám és a dalmát kikötőkben a gabonavám elengedése, vagy pedig Ausztriával való átalforgalmunkban azon mesterségesen felidézett forgalmi akadályok, melyek sok esetben a borstörés színezetével bírtak. Ezen elbánás, akkor, amikor a vámtarifa alacsonyabb gabona-, bor- és állati vámjai bennünket úgy is károsítottak, a mi helyzetünket csak még súlyosbította.

Távol legyen tőlem a gyanúsítás, de a legközelebbi jövőnek a megingatott bizalmat helyre kell állítania és be kell igazolnia azt, hogy a monarchia kormányja között létrejött megállapodások a jövőben jóhiszeműleg végre is fognak hajtani.

Egy reánk nézve nagy horderővel bíró további kérdés a viszonyosság elvének alkalmazása oly értékpapírokra és záloglevelekre nézve, amelyekre nézve most hasonlóképp függőben van, hogy vajjon a magyar értékpapírok visszanyerik-e Ausztriában azon piacot, melyet ott előbb élveztek? Az ausztriai takarékpénztárak kormányrendelettel eltiltattak a magyar értékpapírok és záloglevelek vásárlásától, továbbá a két év előtt életbe lépett Rentensteuer az osztrák tőkepenzeseket, kik magyar értékpapírokkal bírtak, arra készítette, hogy magyar értékpapírokat eladják, mivel a hasonló osztrák értékpapírok és záloglevelek az adózás tekintetében a Rentensteuer rendelkezései szerint kedvezőbb elbánásban részesülnek, ami egy tökeszegény országban, mint mi vagyunk, melynek még sok idegen tőkére lesz szüksége, szintén nem csekély fontossággal bír. A viszonyosság elvénél fogva tehát ezen kérdésben is az előbbi állapot visszaállítandó.

Az autonóm vámtarifa revíziója tehát most legközelebb az első nagy feladat, hogy a gazdasági érdekek kiegyenlítése által a monarchiában a jövő közgazdaságának új alapjai megvetessenek, de haszthatlan, hogy ezzel egyidejűleg az általam felemlített kérdések is megoldásanak.

De mivel az autonóm vámtarifa csak akkor és ott szokott életbe lépni, amikor a kereskedelmi szerződés megkötése az illető külállammal lehetetlenné vált — az autonóm vámtarifának kevesebb a gyakorlati fontossága — mert mit használ, ha azután a megkötött ke-

kendermagos öreg tyuk kebelén. És ettől fogva Hanzí a vén tojónak elválaszthatlanja lett. Hogyan kezdődött ez a sajátos viszony, arra nem terjedt ki a megfigyelés. Talán apró kaczerkódások előzték meg azt, talán egyszerre jött, mint az áradat. Annyi bizonyos, hogy a Hanzí viselkedésében a szerelemnek minden tünetét fel lehetett fedezni. A világért nem töltötte másutt az éjt, mint a kendermagos tyuk mellett. Meghúzódott mellette az ülő rudon, s minden más szárnyas jószágot elűzött onnan. Elmélázott ott nagy boldogan s végre a baromfiudvar legfiatalabb csibéi előtt sem maradhatott titok, hogy Hanzí szerelmes. Senki emberfia ne próbált legyen a tyukhoz nyulni, mert Hanzí kegyetlen harc-vágygyal azonnal neki támadt a mérénlyő szeméinek.

Az öreg tyuknak úgy látszott, jól esett a legyeskedés. Néha-néha rekedtes hang tört elő torkából, mintha gyenge, kényveskedő ellentállás között ezt mondaná: ugyan te kis boldom, mire való már ez? Egyébként a fiórtot elfogadta. Tökéletes női karakter volt, engedett magával történni.

Itt véget ér a megfigyelés. A Hanzí viharos pályájának csakugyan ez a mozzanata a legérdekesebb. Tegyük fel, hogy a Hanzí kebelében rövidesen új tüzek gyuladtak fel s a cserbenhagyott kendermagos gyufaoldatotivott. Ez már a napilapok újdonságrovatába való.

A mi számunkra ebből a kalandból az a fogas kérdés maradt vissza: miért volt Hanzí a kendermagosba szerelmes? Mert ez nem oly könnyen elintézhető szerelmi akta.

A megszokás még nem magyaráz meg mindent. Hiszen miért nem a gazdasszonyába lett Hanzí szerelmes, akit jobban megszokhatott. S miért nem fiórtól a komondor a pulykakakással, habár együtt nőttek is fel? Itt bizonyára a tyuknak valamely külső tulajdonsága sodorta Hanzit ebbe az érzelmi tévedésbe. Mi volt ez a külső tulajdonság? A természet, a szín, a hang, az illat? Mi hatott ezek közül annyira erre a rövid eszű, kapzsi madárkára, hogy odaadó, hü szeretetre gyulassza szívet? Én az illatra és a színre gyanakszom. Nem lehetne-e ezeknek az ingerlő sajátságoknak a felhasználásával tetszés szerint hatni az állatok érzelmi körére? Nem rejlik-e ebben a titokban valamely hatalmas eszköze az állatvilág fölötti uralomnak? S ha kikutatnák az állatok érzelmi felgerjedéseit előidéző eszközöket, vajjon nem értetnék-e meg ezek velünk az emberi szerelem nagy problémáját is?

Ime, ezek a kérdések tolokodnak elő a szerelmes Hanzí történetéből, tanuságul annak, hogy a természet legegyszerűbb jelenségeinek megfigyelése közben is gyuladhatnak ki olyan lángocsák, amelyek nagy emberi problémákra vetnek egy kis világosságot.

B. B.

reskedelmi szerződésben az autonom vámtarifa alapvető irányzata mellőztetik és magasabb politikai okoknál fogva a parlamenten keresztül hajtják a szerződés, még ha nem is egyezik az autonom tarifa irányzatával, miért is a fő, amit most kívánunk, hogy a két kormány az alapvető elvekben állapodjék meg, melyek a vámtarifában éppúgy, mint a kereskedelmi szerződésekben a jövőben alkalmaztatni fognak és ezen alapvető alapelvekhez kormányunk azután változhatatlanul ragaszkodjék és ne engedjen azokon később sem csorbát ejteni.

Hogy ezen tételt felállítani sokkal könnyebb, mint követni, az nem szenved semmi kétséget. Minden kereskedelmi szerződés, a do ut des elvén alapszik — tehát az illető külállam, melylyel szerződni kívánunk, saját terményeire is kedvezményeket kíván, míg viszont a monarchia hasonlólag ugyanazon szempontokat kívánja a kereskedelmi szerződés megkötésekor érvényesíteni. Már most, hogy ez elérhető legyen, ez minden államban egy fölötté nehéz feladat, különösen midőn csak a legközelebbi 2 évben fog a közép-európai vámpolitika irányzata is ösmeretessé válni, mert különbözők az egyes termelőosztályok érdekei és kell, hogy utóljára is azok helyes mérlegelésének eredménye képezze a döntő szempontot; de kétszerte nehéz feladat ez monarchiánkban, hol az egyes termelőosztályok harcán kívül még a monarchia-két fele között is, a közgazdasági érdek sok tekintetben ellentétes és az utolsó években majdnem ellenségesé vált. Az egyik fél vagyonszámba s inkább az iparos érdekeknek hódol, a másiknak főgerinczét a mezőgazdaság képezi és annak az utolsó évtizedekben a kereskedelmi szerződésekben érdekei mellőztettek és háttérbe szorultak, méltányos tehát, hogy ez a jövőben ne így legyen.

A most küszöbön lévő munkálatra azon okból tekintünk aggodalommal, mert erre sajnos a múltak tapasztalatai, nekünk jogot adnak. Van-e vámpolitikánkban a mezőgazdaság érdekeit illetőleg az érzéknek a legkisebb nyoma, vagy logika, vagy rendszeresség? Akár a buzavámot és egyéb gabonavámokat tekintjük, az egyes szerződésekben (például buzavám Németország felé per 100 kiló 2·10 frt papírban, Oroszország és Romániából buzavám 1·80 frt, Szerbiából 90 krajczár) akár az állatok és állati termények különböző vámtételeit, akár a szőlő, gyümölcs, zöldség, bor egyes tételeit nézzük,

ugyanarra a konkluzióra kell jönnünk. Már maga a háromféle gabonavám oly anomália, mely sehol más államban elő nem fordul, mert ha az egy bizonyos magasságban meg van állapítva, attól többé sehol eltérés elő nem fordul.

A monarchiában pedig, mint láttuk most, 3-féle gabonavám létezik. Hasonlólag a többi mezőgazdasági cikkeknel és terményeknél is hátrányt szenvedünk, példa reá különösen az olasz borvám tétéle. És ha akármily fontosabb kereskedelmi szerződést vizsgálunk, azt találjuk, hogy a mezőgazdasági termelés cikkei képezték a kompenzációk tárgyát.

Ez így a jövőben, legalább reményleni merem, nem lesz lehetséges. Erre magyar parlament talán még sem fog akadni. Így tönkre kellene mennünk Magyarországon s a meglevő terheket elviselni nem bíránk. Ezt a vámszövetség minden híve be kell, hogy ismerje! Mindenki tapasztalhatta, hogy a mezőgazdasági cikkek árai az utolsó 20 évben, a nagyobb verseny, könnyebb közlekedési eszközök és az intenzívebb termelés folytán átlagosan hanyatlottak; azon védelmet tehát, melyet a jövő vámpolitikájában kívánunk, nem jogtalanul követelhetjük. Hiszen egész Európában, az utolsó időben általánosan tapasztalható irányzat általánosan elismerteti, hogy a mezőgazdasági termeléssel foglalkozók osztálya van a legváltásosabb helyzetben és annak védelme és segítése állami feladatot képez, nálunk pedig hol ez a nemzeti vagyonnak fő gerinczét képezi, ennek a jövőbeni feloldozása oly megbocsáthatlan eljárás lenne, mely okvetlenül megbosszulná magát.

Már most is találkozunk minduntalan azon váddal, hogy máris az agrárius irány tulsulya teszi tönkre a malomipart, ha azonban az idegen gabonának a vámpolitika következtében történő beözönlését pártatlanul tekintjük és a szabadraktári intézmény folytán, az azokban felhalmozott idegen gabonakészleteket látjuk, a mi a buzaárakra mindég nyomást gyakorol, ezen vádat alaposnak nem fogadhatjuk el. Mert még a közép termésű években sem érhetne el az említett körülmények miatt a buzaár azt a magasságot, melyet a gabonavám — mivel csak ily években érvényesülhet — előidézhetett volna, mikor pedig a monarchiában, a buzatermés a középszerűn alul maradt, akkor az örlési engedély czime alatt Szerbiából importált buza — mert Romániából akkor buza-behozatal a gyenge termés miatt nem

volt — és a szabadraktárakban felhalmozott készletek nyomták le a buzaárakat.

Az örlési engedély eltörlésének hatása a lisztiparra és közvetve a buzaárak alakulására, nézetem szerint elsem bírálható, míg a monarchiában háromféle buzavám áll fenn s a meddig a szabadraktárak és a vámhitelezés mostani formája létezik. Abban nincs véleményeltérés, hogy finomabb fajtájú liszteknek, a vámkülföldön való elhelyezése, az általános érdek szempontjából a jövőben is kívánatos, mert ez monarchiában el nem helyezhető, ha pedig nem kerül kivitelre, akkor nagy nyomást a belföldön gyakorolna úgy a liszt-, mint a buzaárakra is.

Még mielőtt a vámtarifa revíziója megtörténik, főfontosságú tehát, hogy ezen kérdésben, a két fél kormánya valamely megállapodásra jusson, ösmertté legyen, hogy a jövőben a monarchia mindkét felében ezek az ügyek miként fognak szabályoztatni? Ha ösmeretes lesz, hogy minő egyféle buzavám van kontemplálva, mely az importáló államokkal kötendő kereskedelmi szerződésekben egyöntetűleg fog megállapítatni, lesz-e szabadraktár a jövőben és a gabona vámhitelezés eddigi rendszere fentartatik-e továbbra is, vagy sem? csak akkor lehet végleg állást foglalni, hogy a malomtermények kivitelének előmozdítása prémiumok útján, vagy a Franciaországban divó rendszer életbeléptetése által lenne-e czélszerűbb?

A malomipar az örlési engedély eltörlése óta kényelmetlenül érzi magát, mert a körülbelül 2 millió q. finomabb lisztjének kivitelével, melyeddig a vámkülföldön lett elhelyezve, bizonytalanságban van, mihez még az amerikai verseny érzékenyebb hatása is járul, pedig a buzaáraink most magasaknak nem tekinthetők.

A malomipart kormányunk hosszú ideig dédelgette, most, hogy csak az örlési engedélytől esik el, jajveszékkel és nehezen tudja magát az új helyzetbe beletalálni. Én azonban reménylen, hogy lisztiparunk a jövőben is prosperálni fog és hogy a vámkülföldön fenn fogják tudni tartani összeköttetéseiket a jövőben is, mert ez is egy általános közérdekű dolog.

Eszmefuttatásaimat ez alkalommal bevégezem. Soraim célja volt azon nem csekély nehézségekre reámutatni, melyek most kormányunk vállaira nehezdednek, ezen kérdések kedvező megoldására, a különböző érdekeknek mérlegelése mel-

lett az o
és leghas
désekből
hozni és
megegye
az orszá
keknek
tani és n
nyek kö
alapot a
nak teki
változó
tárgyalni
tem kívá
várhatun

Tenyé

Talán
gazdatárs
különösen
köz, midő
delmi és i
közé is o

Ma n
a gazdasá
fejlődött k
és iparos
tása alatt
divatos nő
üzemág si
szeszélyei
Hogy egy
talán mind
az időre,
Majd felka
majd a sz
mészeteser
hesse s ál
volt a teny
terelni. S

Az, hogy n
állatokat e
az ő fírad
szett. De n
marhateny
landi, borz
szimmentha
uralkodni.
hagyott, m
tek csakis
tulajdonké
közásoknak
igényeit kie
rendelkezü
mely mind
viseli, mely
nyaink meg
tenyésztend
is a mi ég
tudó, gyors
erőtermelő
ilyennel ren
tenyésztésü

De né
ujabb idő
és szakférfi
vagy másik
kívánalmak

Vegyü
A hol
többé-kevé
tejbősége
lett áll, hi
már igavo

lett az országra nézve a legüdvösebbet és leghasznosabbat megtalálni, ezen kérdésekben elvi alapvető határozatokat hozni és az osztrák kormányval azután megegyezésre jutni; amit kormányunk az országra főfontosságú eminens érdeknek tekint, attól azonban nem tágtani és nem engedni többé semmi körülmények között sem, ezt mint változatlan alapot a jövő alakulásaiban maradandónak tekinteni, bárminők is legyenek a változó kormányok, kikkel még esetleg tárgyalnia kell, ez az, mit szerintem kívánnunk kell és amit joggal el is várhatunk.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Tenyészszünk magyar marhát.

Talán kissé merésznék fogják tisztelt gazdatársaim szerény cikkem címét találni, különösen a mai állattenyésztési viszonyaink közt, midőn már a divat nemcsak a kereskedelmi és ipari, hanem a gazdasági üzemágak közé is olyannyira befészkelte magát.

Ma már, hogy úgy fejezzem ki magamat, a gazdasági üzlet is egész divatárúüzletté fejlődött ki; a gazda épp úgy, mint a kereskedő és iparos a divat uralma alatt áll, annak hatása alatt tenyészt divatos állatokat, termel divatos növényeket. De talán egyik gazdasági üzemág sincs olyannyira megfertőzve a divat szeszélyei által, mint éppen állattenyésztésünk. Hogy egy egyszerű példát hozzak csak fel, talán mindannyian emlékezhetünk még arra az időre, mikor a kosorru ló járta a divatját. Majd felkapták a lámpás, keselyfejű lovakat, majd a szürkét, feketét stb. A gazda természetesen, hogy vevői szeszélyeit kielégítse s állataiért jó árakat érjen el, kénytelen volt a tenyésztést a divat által kívánt irányba terelni. S mi volt ennek a következménye?

Az, hogy mire csakugyan képes volt divatos állatokat előállítani, megváltozott a divat és az ő fáradságos sok évi munkája kárba veszett. De nem-e épp így állunk ma szarvasmarhatenyésztésünkkel is? Felkaptuk a hollandi, borzderes, berni stb. fajtákat, majd a szimmenthali, most pedig a bnyhádi kezd uralkodni. Ezen sokféle felkapott és újra abban hagyott, majd ismét megváltoztatott tenyészték csakis arra engednek következtetni, hogy tulajdonképpen egyik sem felelt meg a vártakozásoknak, egyik sem tudta a magyar marha igényeit kielégíteni. Igaz ugyan az is, hogy nem rendelkezünk egy olyan szarvasmarhafajtával, mely mindama jó tulajdonokat egyesítve képviseli, melyeket a mi mai gazdasági viszonyaink megkívánának, i. e. hogy az általunk tenyésztendő marhafajta edzett, vagy legalább is a mi égalji viszonyainkhoz alkalmazkodni tudó, gyors fejlődésű, jó tejelő, hizékony és erőtermelő is volna, mert hiszen ha egy ilyen rendelkeznek, meg volna oldva marhatenyésztésünk oly sokat bolygatott kérdése.

De nézzük rövid jellemvonásokban az újabb idők divatmarhát, a tapasztalati adatok és szakférfiaink állításainak alapján, hogy egyik vagy másik fajta hogyan felel meg a fentebbi kívánalmaknak.

Vegyük elsőben a hollandi marhát.

A hollandi marha az égalji viszonyokhoz többé-kevésbé jól alkalmazkodni tudó állat, tejbősége tekintetében a többi marhafajták felett áll, hizodalmassága sem megvetendő, de már igavonó képessége, tekintve az állatok

alacsony testalkatát és petyhüdt vérmérsékletét, tekintetbe sem jöhet.

A borzderesek, mint az általános tapasztalatok bizonyítják, eléggé edzett, nem is éppen igényes állatok, tejelőképességük elég jó, hizodalmasságuk ellenben már nincs kifogás nélkül, nem mintha a takarmányt tán rosszul értékesítenék, de mivel a hus minősége nem valami kiváló, nem igen kerestek, igavonó képessége a mi nehéz földmunkalati viszonyaink mellett szintén nem felel meg a kívánalmaknak.

A szimmenthali marha tejelőképességét általában közepszerűnek tartják, mint hustermelő mindenestre figyelemreméltó, mert egyedei gyors fejlődésűek, tömeges testalkattal bírnak, a takarmányt jól értékesítik. Igavonásra, tekintve, hogy az állatok igényesek, kényesek, a nyári nagy meleg iránt igen érzékenyek, szintén nem alkalmasak. Nagy hibájuk, hogy az állati betegségek, különösen a tüdővész irányában nagyon fogékonyak.

A bonyhádvidéki marhát illetőleg az a tapasztalat az általános, hogy a mi viszonyainkhoz eléggé hozzászokott s így eléggé edzett fajta; igényei sem oly nagyok, mint a szimmenthalié, tejelőképessége ellenben azéval nagy átlagban azonos; testsúlya általában kisebb a szimmenthaliénál és nem is bír akkora hajlammal a hizásra, de mivel nem oly kényes a takarmányra, mint a szimmenthali, a csekélyebb értékű takarmányt is eléggé jól értékesíti. Igavonó képesség tekintetében a szimmenthalira mondottakkal körülbelül megegyezik. Tekintve, hogy már sok szimmenthali vér kevertetett beléje, a tüdővész stb. marhabetegségekkel szemben sem bír valami kiváló ellenálló képességgel.

Állítsuk most ezen marhafajtákkal szembe a magyar marhát, vessük egybe ennek tulajdonságait amazokéval és nézzük, hogy egyik, vagy másik kevésbé kiváló tulajdonságát nem-e s ha igen, minő eszközökkel lehetne annyira fejleszteni, hogy az előbb említettek kiváló tulajdonait, ha nem is egészben, csak részben megközelítene.

A magyar marha, mint ismeretes, már évszázadok óta tenyésztetik hazánkban és ez az óriási idő elég volt arra, hogy hazai éghajlati és mezőgazdasági viszonyainkhoz tökéletesen alkalmazkodni tudjon.

Nagyrészt hazánk szélsőséges égalji viszonyai, másrészt azon extensív mód a tenyésztés és tartás körül, melyben a magyar marha részesült, tették lehetővé szervezetének megédződését és ez által vált oly csekély igényűvé hogy ezen tulajdonságok tekintetében abszolút nem hagy kívánnivalót maga után. Igavonó képessége, mint tudjuk, annyira nagyra becsült és páratlanul álló a maga nemében, hogy más fajtákkal még csak össze sem lehet hasonlítani.

Egyedei erős eszontozatu, hatalmasan kifejlett példányok, nagy terhek vonására képesek és a legnehezebb gazdasági munkálatokat is, mint azt sok gazdaságban tapasztalhatjuk, igazán silány takarmányozás mellett is a legkifogástalanabban teljesítik. Munkájukban nemcsak kitartók, hanem élénk vérmérsékletüknel fogva gyorsak is, igazán el lehet mondani, hogy a gazda szíve is örül egy szép négyes ökörfogat munkája látására!

Hizodalmasságát igaz, hogy nem állíthatjuk egy sorba a husmarhákéival, de azt bizonyítják a tapasztalatok, hogy a fiatal egyedek igen szépen hiznak és husuk finomsága tekintetében a többi fajtákkal szemben kiállják a versenyt.

Ezen előnyeivel szemben nagy mértékben kifogásolják gazdáink tejelőképességét és éppen erre vezethető vissza az a hanyatlás, melyet a magyar marha tenyésztésénél oly sajnosan tapasztalhatunk vidékeinken. Pedig ha tekintetbe vesszük, hogy minő extenzív viszonyok között tenyésztették és tenyésztik még most is a magyar marhát országaszerte, nem lehet ezen csodálkoznunk. Szerény nézetem szerint a ma-

gyar marha ezen fő-hibája nem fajtatulajdonosság. Sokszor figyelemmel kísértem a cselédek, különösen a kisgazdák kezén levő magyar fajta teheneket és bizony nem egyszer láttam közöttük oly kiváló tejelő egyedeket, melyek semmi tekintetben sem állottak tejhozamuk tekintetében a bonyhádvidéki és egyéb nyugati tehenekek mögött.

Ha a magyar marha tenyésztésénél is épp úgy, mint a nyugatiaknál, a gulyabeli tenyésztés helyett többé-kevésbé az istállón való tartást, mely természetesen az intenzivebb takarmányozást és gondozást is magával hozná, bevezetnék és a tenyészállatok kiválasztását is okszerűen eszközölnék, úgy hiszem képesek volnánk a magyar marha tejelőképességét tetemesen fokozni. Már csak azért is megdermelné ezt e fajta, mert teje oly kiválóan kedvező összetétellel bír különösen zsirtartalom tekintetében, minővel kevés fajtáé, vagy talán egyé sem.

Kifogás alatt áll továbbá a magyar marha fejlődés tekintetében is. Ez tény. De ezen tulajdonság hátrányos kifejlődését is a tejelőképesnél felhozott hathatós eszközökkel lényegesen csökkenthetnénk és képesek volnánk egy oly fajtát alakítani a magyar marhából, mely a magyar gazda minden kívánalmának kellően megfeleljene.

Ha a magyar marha felemlített előnyös tulajdonságai mellé még felhozzuk a betegségekkel, de különösen a tüdővészszel szemben tanusított kiváló ellenálló képességét, minden magyar gazdának be kell látnia, hogy a magyar marha egyik kincsét képezi hazánkban és a hazafiasság is úgy kívánja, hogy ezen kincset úgy magunk, mint hazánk javára kiaknázzuk.

Természetesen emellett az igavonó marha nevelését elhanyagolnunk nem szabad, úgy, hogy a magyar marha tenyésztését a használati cél szerint különböző irányban kell a jövőben vezetnünk.

Löwensohn Jenő.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Minő szőlőbetegség ellen, s hogyan használandó a kén?

Egy gazdatársunktól alábbi kérdéseket vettük:

1. Mely szőlőbetegség kiirtására használtatik a kén?
2. Minő legyen a kén?
3. Egy kat. hold veszélyeztetett szőlő megvédésére mennyi kén fogyasztandó?
4. A védelem mikor eszközöltessék?

1. A kén a szőlő lisztharmit betegsége (az Oidium Tuckeri, vagy más néven az Uncinula spirales gomba) ellen használtatik.

2. Minden finom részecskékre osztott, tiszta kénnek van hatása a lisztharmit betegség ellen, így a kéntejnek (Lac sulfuris), a kénvirágnak (Flores sulfuris) és a finomra őrölt kénporoknak (Farina sulfuris) egyaránt; de a tapasztalatok azt mutatták, hogy a finomra őrölt kénporok legjobb a hatása, mely utóbbi nem csomósodik össze olyan könnyen, mint a kéntej s amely, mert részecskéi szegletes felületűek, sokkal jobban tapad a lombzatra, mint a kénvirág.

3. Hogy mennyi kén fogyasztandó 1 kat. hold megvédésére? az elsősorban attól függ, hogy milyen erős a betegség támadása s hogy hányszor ismétlődik ez meg? mert eszerint egyes esetekben csak kétszer, máskor azonban 3-szor, sőt ha az időjárás a gomba fejlődésére kedvező, talán 5-ször, vagy 6-szor is kel-

porozunk. Mennél többször kell porozunk, természetesen annál több kénport is fogyasztunk.

De a kénporfogyasztás attól is függ, hogy minő szőlőfajtáink vannak, s hogy minő mivélmódot üzünk; továbbá, hogy minő fekvésben van szőlünk, s hogy a porozásra minő eszközt használunk? Mennél nagyobb a szőlő lombozata, annál több kénporra lesz szükségünk, továbbá többet kell fogyasztanunk, ha szőlőnk meleg és nedves fekvésűek, valamint akkor, ha porozógép helyett csak bojtos porozót, vagy kénpor-fújtatót használunk a kénpor elhíntésére.

Nagy általánosságban azt mondhatjuk, hogy a szőlő egész lombzatának beporozásához (esupán a fürtök beporozásával nagyon sokszor nem fogunk boldogulhatni) hazánkban 1 kat. holdra májusban 8—10 kgr., júniusban 16—18 kgr., júliusban és augusztusban 20—25 kgr. lesz körülbelül szükséges. Egy májusi, júniusi és júliusi, tehát összesen 3 porozást véve fel, az évi szükséglet kat. holdanként körülbelül 50 kgr.-ra tehető.

4. Eddig hazánkban, kivéve a tavalyi évet, országos kárt nem tett a szőlőlisztharmat, s így ellene, tekintve, hogy a kénpor gyógyítja is a már megtámadott levelet, vagy fürtöt, elegendő volt akkor alkalmazni a kénport, midőn a betegség már észleltetett. Tavaly azonban olyan óriási kárt tett hazai szőlőinkben a lisztharmat, hogy a jövő évben tanácsos lesz már akkor hozzáfogni a porozáshoz, mielőtt még a betegség mutatkoznék, különösen az esetben, ha tavaszunk meleg talál lenni.

Az első permetezést jó lesz már akkor megadni, ha a hajtások 12—15 cm. hosszúságot értek el (körülbelül május elején); másodsor porozunk közvetlen a virágzás előtt (körülbelül június közepe táján); harmadszor a szőlő tejjes elvirágzása után (körülbelül július közepe táján); ha pedig ezután akár a fürtökön, akár a leveleken a lisztharmat legkisebb nyomai vételnének észre, elhalaszthatatlanul porozunk negyedszer, sőt szükség esetén ötödször is.

A kénhíntések idejét természetesen nem lehet pontosan meghatározni, mert ez egy a szőlő, mint az Oidiumgomba fejlődésétől függ, mi pedig az illető év időjárásának menetével, másrészt az illető szőlő fekvésével van összefüggésben.

Megjegyzem még, hogy a kénporhíntés munkáját mindig szélcsendes, derült időben, a harmat felszállása után kell végezni. Általában, ha a levegő hőfoka magas, akkor a kénpor a gombát nagyon hamar tönkre teszi; de viszont a tulerős naptűzés ártalmára van a kénporral behintett lombzatnak és fürtnek, mert ilyenkor ezek bőre erősen megperzselődik. Tehát olyan nyári napokban, amidőn abnormis nagy melegek járnak, a kénporhíntést nem tanácsos végezni. #

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

Egységes gyümölcs-csomagolás.

Az utóbbi időben sok vita folyt nálunk ama tagadhatatlanul elsőrendű fontossággal bíró kérdés felett, hogy a friss szőlőt és egyéb gyümölcsöket mibe és miként volna a legcélszerűbb csomagolni. Többen többféle eljárást és módot ajánlottak. Ezek egyrésze felett már napirendre tértek a szakkörök, a másik részénél a kísérletek még folyamatosan vannak és valószínűleg még hosszú idő fog eltelni míg e kérdés annyira tisztázódik, hogy általános megállapodásról lehessen beszélni.

A ki figyelemmel kísérte emez élénk mozgalmat, lehetetlen, hogy fel ne tűnt volna neki ama jelenség, hogy az egyes csomagolási módok ajánlói teljesen figyelmen kívül hagy-

ták az összes gyümölcsökre vonatkozó csomagolási egységet, hanem úgy szólva tisztán csak a szőlő csomagolása lebegett szemük előtt akkor, a midőn rendszerüket nyilvánosságra hozták. Már pedig — nézetem szerint — csak fél munkát végeztünk mindaddig, a míg alapul egy általános érvényű csomagolási egységben meg nem állapodtunk és csak akkor, a midőn ez megvan, állapíthatjuk meg végérvényesen a csomagolás anyagát és módját; mert e nélkül, különösen a külkereskedelemben, mindenkor nehézségek fognak felmerülni, a melyek az egyes ügyletek gyors és akadálytalan lebonyolítását meg fogják nehezíteni, mint az a jelenben, a midőn a hány termelő vagy kereskedő, annyiféle csomagolás divik, elég sajnosan tapasztalható.

Még tovább megyek és azt állítom, hogy saját hazai piacainkon kellene a reformálást kezdeni olyképen, hogy csak suly szerint, vagy esetleg darabszámra volna szabad a gyümölcsöt áruba bocsátani és nem úgy, mint most, ahol a legkülömbözőbb alakú, nagyságu és irtartalmu kosarakban, puttonyokban és ládáknak kerülnek az egyes gyümölcsök eladásra. Eppen ilyen tarka össze-visszaságban jutnak ezek a külföldi piacokra is, a hol ép úgy, mint itthon: számos panaszra szolgált anyagot, mert hol a vevő, hol az eladó károsodik.

A miénkhez hasonló állapotok uralkodtak még nem is olyan nagyon régen a berlini gyümölcs piacokon is. Ott azonban, midőn a kereskedők és termelők köréből mind hangosabb lett a panasz, a hatóság egyszerűen betiltotta a másként, mint suly szerint való eladást és ezzel egy csapással megjavította az eddig zilált állapotokat, rendet hozván az eddig rendnélküli piaci eladásba.

Ezzel mintegy karöltve kellene haladni nálunk is a kivitelre szánt összes gyümölcsök csomagolási egységét megállapító reorganizációnak, vagyis nekünk is követnünk kellene más, e téren előbbrehaladt nemzetek példáját; felhasználván és a mi sajátos viszonyainkhoz átídomitván a külföldi tapasztalatokat. Elégé ismeretes például, hogy Amerika az ő gyümölcsöit, nevezetesen almáit egységes irtartalmu hordókba és ládába csomagolva hozza kereskedésbe, épp úgy az olasz, portugál és spanyol az ő szőlőjét. Mindezeknek az első irányezsmét — legalább nagyrésztben — a déltiroli, mint e téren jóformán a legrégibb export-kereskedelem, szolgáltatta. Ott ugyanis a gyümölcskereskedelem fellendülése óta az egységes irtartalmu láda, hordó és kosár van alkalmazásban. Az első kettőbe a keményebb természetű, az utóbbiba a lágyabb husu gyümölcsöt csomagolják rendszerint. Olyan eltérések, hogy messzebb utra a puha husu, tehát törékenyebb gyümölcsök megfelelő nagyságu ládikákban vagy fadobozokban küldetnek szét, viszont némely körték kosarakban is szállíthatnak, napirenden vannak; mindazáltal az érvényben levő sulyegység még ilyen, a rendestől eltérő esetekben is megtartatik.

A bozeni ugynevezett eredeti egész láda — $\frac{1}{4}$ jelzéssel — pl. 83 cm. hosszú 38 cm. magas és 35 cm. széles, erős, gyalult deszkából készült. A válogatott gyümölcs nagysága szerint 450—500 drb alma, 55—60 kg. hozzávetőleges teljes sulylyal jut kereskedésbe. A bozeni eredeti fél láda $\frac{1}{2}$ jelzéssel már vékonyabb deszkából van készítve és 66 cm. hosszú, 31 cm. magas és 30 széles, melybe 190—210 drb alma csomagolható és 34—40 kg. bruttó suly. Épp így van eredeti negyed ládájuk $\frac{1}{4}$ jelzéssel és végül az 5 kg. sulyly postai küldeménynek való fadoboz. Ezek képezik a csomagolási egységet a finom, válogatott almákra nézve és még itt is különbséget tesznek a gyümölcs nagysága szerint I. és II. rendű között, a mely jelzés az illető lán szembenűnően van feltüntetve. Nem terjeszkedem ki ezuttal Meran környékén az utóbbi évtizedek óta tértfoglaló

téli fehér kálvil almára, a melynél még több fokozatot különböztetnek meg, mint az ő eredetileg honos fajtáknál; mert ez külön elbírálás alá esik.

A hordóknál, a melyekbe nyári körtéket, III. rendű almákat és szelid gesztenyét, továbbá diókat szoktak csomagolni, ámbár eme héjas termésüket zsákokban is szállítják, szinte meg van a csomagolási egység. A déltiroli gyümölcszállító kosarak megtöltve rendszeren 10—15 kg. sulyuak. Ezekbe az érett körtéket, csonthéjas gyümölcsöket és szőlőt szokták csomagolni, lassankint azonban ezeket is kisorsítják a könnyebben kezelhető 5 kg.-os postai fadobozok, mint a melyekben a szőlő a legjobban szállítható.

Mikor a déltiroli termelők és az ezekből támadt gyümölcskereskedők az ő csomagolási egységüket megállapították, akkor még a bécsi- és vámfont, a láb és hüvelyk volt a törvényes mértékegység és bár az új mértékek életbeléptetésekor nem is változtatták meg ismert csomagolási egységüket, mint látjuk: egészen jól meg vannak vele.

A mi helyzetünk e tekintetben előnyösebb, mert mi a mostani mértéknek megfelelőbben állapíthatjuk meg csomagolási egységünket, a midőn kellő tekintettel lehetünk gyarapodásnak indult kosárfonó-iparunkra is, a mennyiben ezt megfelelő összhangba hozhatjuk a ládákkal és hordókkal, a melyekre okvetlenül át kell térnünk, ha szatócskodó gyümölcskereskedésünkben kibontakozni kívánunk.

Mindezekből kifolyólag azt volnék bátor indítványozni, hogy az összes szakkörök bevonásával állapíttassék meg egy általános érvényességű, hogy azt mondjam, törvényes csomagolási egység, a melyben a szőlő is helyet foglalna. Ezek után lehetne azután a részletekre, mint például a csomagolási egységek hosszúsági, szélességi és magassági méreteire és e méreteknek a vasuti kocsik méreteihez való alkalmazkodására stb. áttérni, a melyekre nézve a megállapodás már nem okozna nagyobb nehézségeket, épp úgy ezeknek a megállapodásoknak érvényt szerezni, mert ebben az üdvös törekvésben az érdekelt miniszteriumokban is támogatókra találunk és így rövid idő leforgása alatt nálunk is rendezve volnának a mostani kedvezőtlen állapotok, a mi növekvő gyümölcskereskedelmünkre minden bizonynyal csakhamar érezhető előnyökkel járna.

Midőn ezeket az érdekelték figyelmébe melegen ajánlanám, legyen szabad ama reményemnek kifejezést adnom, hogy az ige mihamarabb testet is fog ölteni és ezzel vége szakad a mostani kapkodásnak és végnélkül való kísérletezésnek, mert utoljára is: mi ne akarjuk már feltalálni a puskarport, a mi már megtörtént, hanem vele löni tanuljunk meg.

Angyal Dezső.

GAZDASÁGI VEGYTAN.

Rovatvezető: Dr. Liebermann Leo.

Hamis olajpogácsa.

A közelmúltban 3 egymástól tárol eső gazdaságból 5 olajpogácsa-mintát küldtek be a magyar-óvéri vegyikísérleti állomáshoz megvizsgálás végett, melyekről nyilvánvaló, hogy azok nem olajgyártási melléktermények, de amelyeket tisztán csak azon czéliből készítettek, hogy azzal a gazdát becsapják. Ezen pogácsáról azt állítja az eladó, hogy az napraforgó, tökmag és repeczéből készült, tényleg láthatunk is annak, főleg felületén bőven napraforgó- és tökmag-héjat, azonban a kémiai analízis csakhamar meggyőz arról, hogy nem igazi olajpogácsával van dolgunk. Ime az elemzési eredmények:

elemzési sz

887
883
861
880
293

Holot
talmaz:

Repecepog
Tökmag
Napraforgó
Kifog
előtt a nag
a megőrö
kissé meg
kölés közb
azonban c
vesítve, h
a pörkölé
hogy szára
hullanak;
pogácsa za
penészedett
pörköltetet
sterilizál is
következni
erjedésbe
anyagga v
Másc

és zsirtart
nál rendes
ben, ha
rendszerin
hogy a pr
a zsirtarta
normálisn
mi azt je
vel történi
préslét po
alább 7%
tartalma,
sem éri el
terménye.

Egy
a gyár tul
rendezve
lisztet pr
könnyebbe
ható legy
fenforgó
ily esetben
proteintart
gasabbnak
között inge
felüli ered
okvetlenül

Ezen
és társa" E
A mi
ményt adta
A 86
mennyiségü
dermaghéj,
kolydarab
A 88
ségben tö
talmaz, to
konkolyt

A 88
napraforgó
lanceolátár
ebben sinc

A 88
kender- és
bükönyma

A pó
szemcséjü
mag endos

Ezek
pogácsák
legnagyobb
és tökmag
s takarmá
jesen érték

elemzési szám	nedvesség	nyers protein	zsír
	%	%	%
887	19.9	12.5	3.8
883	30.6	16.8	3.8
861 nem határoztuk meg		13.26	3.82
880	"	20.44	3.06
293	"	16.73	3.79

Holott sok száz vizsgálat átlagában tartalmaz:

	%	%	%
Repecefogácsa	11.3	31.1	9.5
Tökmag	10.0	36.1	22.7
Napraforgó	9.2	34.7	14.5

Kifogás alá esik emélfogva mindennek előtt a nagy víztartalom, mert igaz ugyan, hogy a megőrölt olajos magvakat pörkölés előtt kissé megnedvesítik, de ezen nedvesség pörkölés közben elszáll; a szóbanforgó pogácsák azonban csak szándékosan lehetnek megnedvesítve, hogy a préselésnél összeálljanak s a pörkölés elmaradt, mit az is bizonyít, hogy száradás után megrepedeznek és szét-hullanak; továbbá az általunk megőrölt pogácsa zárt üvegbe tétetve teljesen megpenészedett, holott ha az az előírás szerint pörköltetett volna, miután a pörkölés egyben sterilizál is, ennek nem lett volna szabad bekövetkeznie. A pogácsa daraja továbbá savanyu erjedésbe jött és kellemetlen büzü, dohos anyaggá változott.

Másodsorban kifogás alá esik a protein és zsirtartalom, melyek a szabályos pogácsáknál rendszeren kompenzálják egymást; amennyiben, ha a proteintartalom csekély, annak rendszerint sok zsír felel meg, mert azt jelenti, hogy a préselés nem volt tökéletes; ha pedig a zsirtartalom csekély, annak rendszerint a normálisnál több proteintartalom felel meg, mi azt jelenti, hogy a préselés igen nagy erővel történt. Ezideig azonban a legerősebben préselt pogácsákban is mindig találtunk legalább 7% zsirt; olyan pogácsa, melynek zsirtartalma, mint a jelen esetben még a 4%-ot sem éri el, nem lehet az olajsajtolás mellékterménye.

Egy eset volna lehetséges s ez az, hogy a gyár tulajdonképpen extrakcióra van berendezve s az ekkor rezultáló zsirtalan lisztet préselik össze pogácsává, hogy az könnyebben szállítható, kezelhető és eltartható legyen. Ezen feltevés azonban jelen fenforgó esetekben kizártnak tekinthető, mert ily esetben a fennebb kifejtettek szerint a proteintartalomnak kellene a közepesnél magasabbnak lennie, tehát nem 12.5-20.4% között ingadozni, de okvetlenül a 30%-on felüli eredményt mutatni s így jelen esetben okvetlenül durva hamisítással van dolgunk.

Ezen pogácsák szállítója a „Goldstein M. és társa” kaáli (Hevesm.) cég.

A mikroszkópi vizsgálat a következő eredményt adta.

A 861. számú mintában van a tulnyomó mennyiségű napraforgó maghéján kívül kendermaghéj, szálfaféle részletek s itt-ott konkolydarabok; repcezemag nincs.

A 880. számú minta tulnyomó mennyiségben tökmag- és napraforgómaghéjat tartalmaz, továbbá homoki búkkönymagot és konkolyt; repce nincs.

A 883. számban található sok tökmag- és napraforgóhéj, polyvarészletek s a plantago lanceolatára jellemző szövetek; repce ebben sincs.

A 887. számú pogácsa alkatelemei sok kender- és napraforgómaghéj, kevés homoki búkkönymag és tökmaghéj; repce nincs benne.

A pogácsák általában sok kisebb-nagyobb szemcséjű keményítőt s aránytalanul kevés mag-endospermet tartalmaznak.

Ezek szerint bizton állíthatjuk, hogy ezen pogácsákból soha sem préseltek olajat, de legnagyobb részét az olajgyárban a napraforgó- és tökmag lehajlásánál hulladékképpen nyert s takarmányozási szempontból majdnem teljesen értéktelen héjából utólagosan sajtolatott

össze oly módon, mint a köszénhulladékokból a briquetet készítik.

Miután a préselésre magát az olajprést használták fel, a nyert pogácsák kinézése is teljesen hasonló az olajpogácsákhoz, a felületen elszórt örletlen tökmaghéj és napraforgóhéj azt a benyomást kelti, hogy napraforgó- és tökmagpogácsával van dolgunk, a kémiai és mikroszkópi vizsgálat azonban csakhamar felderíti a durva hamisítást.

Ebből következik, hogy a pogácsavásárlásnál óvatosak legyünk s annak a kémiai vizsgálatát csak akkor mellőzhetjük, ha teljesen megbízható czéggel van dolgunk; különben a pogácsának zsírja és proteinra való vizsgálata csak 4 forintba kerül és ez már azon szempontból is kifizeti magát, hogy tájékozást nyújt az iránt, mennyit vegyünk belőle a takarmányadaghoz, hogy se többet ne adjunk mint kellene, sem pedig szűkebben ne mérjük a zsír- és proteinadagot, mint az a termelés céljához legmegfelelőbb!

Dr. Kosutány Tamás.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

18. kérdés. Tanyai épületeimet nagymértékben ellepte a patkány, annyira, hogy épületeim romba dőlnek, most már behatoltak a magtáramba, ahol nagyobb mennyiségű különféle gabonám van, azt össze-vissza rágják, keverik: zabot borsóval, árpával rozstot és mind összefolyik. Segíteni nem tudok rajta; a gabonát, ha akarom is, a rossz ut miatt más-hová szállítani nem tudom. Borzasztó károm van. Mitévő legyek? Magtárba semmiféle mérget nem tehetek. A dolog igen sürgős.

Hegyköz-Pályi.

H. P.

19. kérdés. Néhány repezenővényt mellékelek soraimhoz, a mely növények gyökerén daganatforma képződni látnak.

Micsoda betegség ez s nem hat-e a repeze fejlődésére károsan? Megvizsgáltam 75 holdnyi repezemet s majdnem azt állíthatom, hogy az egész vetés ilyen gyökerzetű. Nem lesz-e kénytelen repezemet kiszántani?

Pusztá-Gyimóth.

B. Zs.

20. kérdés. Mintegy 3 kat. holdnyi szilvást akarok telepíteni egy oly területen, mely eddig csak mint legelő (de mint ilyen sem volt jó) szerepelt s melynek a gödröket már mult év őszén felásattam.

Miután elegendő besztercei szilvafával nem rendelkezem, azt gondoltam, hogy a tavaszszal maggal fogom a kiásott gödröket bevetni. De minthogy nem vagyok benne biztos, hogy az ilyen telepítés helyes-e, sikerülni fog-e, kérdem előnye vagy hátránya lehet az ilyen telepítésnek a csemeteteleppéssel szemben?

K. J.

21. kérdés. Jóerejű mustra igasökreimet óhajtanám rövidesen félhizlálni.

Rendelkezésemre áll: czukorrépatető levelestül együtt bevermelve, jó minőségű széna, tavaszi, ugy őszi szalma és törek, nemkülönben másod- és harmadosztályu buza, árpa és kukoriczadara.

Kérek a főlisoroltakból helyes takarmány-összeállítást.

Sch. Gy.

22. kérdés. Egy birtokon vagyok alkalmazva, mint önálló tiszt. Most a birtok fele részét eladatott az én közvetitésemmel.

Kérdem, hogy van-e jogom közbenjárási díjat követelni főnökötől vagy a parasztoktól, kik megvették a birtokot és milyen százalékot? Megjegyzem, hogy kikötte semmiféle közbenjárási díjról szó sem volt egyrésztől sem.

23. kérdés. Egy szakkönyv címét kérem, mely bőven és részletesen ad felvilágosítást komlóültetvényeknek drótra való beállítására és művelésére vonatkozólag.

B. S.

24. kérdés. Három db 2 éves csikóm

orrán, leginkább a lágy részeken, kisebb-nagyobb

mennyiségű szemölcs képződik. Kell-e ezen kiütést orvosolni s ha igen, minő szerrel?

Gy. V.

25. kérdés. Kérek felvilágosítást arra nézve, kaphatok-e az államtól ingyen vagy ugyanannyi baromfi egy év multával való visszaszolgáltatásának kötelezettsége mellett faj-baromfitörzseket és ha igen, mily feltétel alatt és hova kell az eziránti kérvényt küldeni.

P. J.

26. kérdés. Göboly marhának és ridég marhának a nyiratása czélszerű-e? Mert vannak gazdatársaink, kik az ellenkezőjét mondják.

W. H.

27. kérdés. Közönséges homoki (nem raczka) birkafelekünk van, a melyet most merino electoral kosokkal fedeztetünk. Miután most a gyapju ára hirtelen felment, azon gondolattal foglalkozunk, nem volna-e czélszerű birkafeleket kétszer nyírni, majusban és augusztusban? Az esetben, ha erősebben, jobban takarmányozzuk őket, lehet-e hanyatlás a bárányokon, meg fog-e látszani az anyákon? Ha igen, mily mértékű ez a hanyatlás és lehet-e ezen módosítani, kisebbiteni valamely erőtakarmánnyal.

H. T.

28. kérdés. 40 darab jó kondiczióban levő jármos ökröt állítottam be hizlalásra. Milyen takarmányösszetételt használnak, hogy marháim 4 hó alatt teljesen készen legyenek? Rendelkezésemre áll elegendő takarmányrépa, tengeridara, repceolajpogácsa és jó minőségű zabosbúkkönyszéna, továbbá ocsudara.

Ellemér.

Sch. M.

29. kérdés. Mezei kemenczékben égettem 1894-ben 602,300 drb, 1896-ban 95000 drb, 1897-ben 579,000 drb, összesen 1,276,300 darab téglát, mely minőségre nézve nem a legjobb volt. Fuvarosok szállították rendszerint az égetést követő első, sőt egy jelentékeny részét a második évben, midőn csakis ép téglát raktak, a többi darabra tört és elporlott téglát félre hányták. A máglyából széjjel rakott téglá mindég szabadban, fedetlen helyen volt s csakis télen rakattam be egy kis szalmával.

Lehetséges-e, hogy ilyenformán mai napig, azaz 5 év lefolyása alatt 3-1% azaz 39,500 drb téglahiany mutatkozzék, illetve elporlódjék?

Erre nézve kérem igen tisztelt gazdatársaim szives véleményét.

H. H.

Felelet.

Patkányirtás. (Felelet a 18. kérdésre.) A patkányirtásra már annyi sok tarka felelet jelent meg a „Köztelek”-ben, hogy ujat már nem is lehet mondani. És mert az adott sok tanács ellenére, a gazdák még egyre kérdésös-ködnék ujjabb, jobb, hathatósabb szer felől, abból azt következtetem, hogy az adott tarka tanács mind nem ér sokat. Méregtől, patkányfogótól a kérdésttevő ur ne is várjon segílyt; mert addig, amíg a patkány a tanya körül, vagy éppenséggel a gabonamagtárban enni-valót talál, az a reá nézve szokatlan méreghozzá sem szagol és még kevésbé megy bele a fogóba. A patkány ravasz és okos állat és igen felti a bőrét.

Mindezek ellenére a kétségbeejtő helyzetben lévő és ezt a kérdést fölvető urat még sem hagyom ujjabb tanács nélkül. E tanács követését annál melegebben ajánlom, mert azt gyakorlati ember (ha nem is „találta”, ugy legalább) eszelte ki, sőt ugyan ő volt, aki azt ki is próbálta és jónak találta. Csakóván, az ottani földmivesiskola gazdasági épületei tele voltak patkánnyal s az iskola igazgatója, Juhász Vilmos, éppen olyan kellemetlen helyzetben volt, mint akár a kérdésttevő ur most.

Mikor már végig „kísérletezett” egy csomó zseniális, kevésbé zseniális és még nem is „csalhatatlan” hatású irtószerekre, amelyekből a patkány egyre több lett: akkor fogta magát, hozatott hig kátrányt (köszénkátrányolajat) s

azt bőségesen öntögette úgy a csatornába, mint általában olyan helyekre, ahol a patkány nagy számban tanyázott. S erre a patkány úgy ehit, hogy nyoma se volt többé.

Ezt mind Juhász Vilmos igazgató ur szóbeli szives közléséből tudom s ha ez a szer mindenütt olyan jól válik be, mint az ő iskolájában, akkor az érdem is teljesen és osztatlanul az övé lesz.

Magtárban persze vigyázni kell, hogy a kátrányozás úgy történjék, hogy a gabona meg ne kapja a kátrányzatot, mert akkor az is baj volna. Itt tehát elsőben a padló alatt kellene megtámadni a patkányt s ha az innen s általában a magtárból már kiszorult, akkor körül kellene venni ezt a helyiséget olyan kátrányos övvel, hogy a patkány azon át be ne törhessen újból a magtárba. Magát a magtárt pedig rögtön ki kellene takarítani, hogy a kátrány szaga teljesen elmuljék. Azután sorra kerülnének egymásután az istállók és a többi épületek, amelyekből óvatosan ki kellene szorítani és azután állandóan addig távoltartani a patkányokat, míg azok el nem pusztulnak. Ehhez azonban teljesen odaadó munka és hosszú kitartás kell.

Kitartás. (Felelet a 19. sz. kérdésre.)

A Pusztá-Gyümölcsről beküldött repce- és szilva- daganatok szép zöld, kivéve egyet, a melyé sárga. A mi a gyökérzetet illeti, valamennyi növény gyökerén egy-két daganatot találni, a melyek nagysága olyan, mint egy jókora borsó. A daganatok a legtöbb növényenél mindjárt a gyökér fejen (a levélkorona alatt) észlelhetők, csupán egy-kettőnél találni a daganatokat a főgyökér alsóbb tájékán. A gyökérzet egyébként — eltekintve a daganatoktól — egészséges.

Ha a daganatokat felmetszük, azonnal szemünk elé tűnik a kártevő. Ugyanis a belül üres daganatokban sárgás piszok között úgy 6 mm.-nyi hosszú, sárgás-fehér, kövér, ráncos álcák tanyáznak, melyeknek barnaszínű feje jól kivehető, lábuk azonban nincs. Ezek az álcák egy orrmányos bogár, a *Centorhynchus sulcicollis* álcái, a melyek pusztítása ingerelte a növény gyökerének kéregszövetét, az álcák környezetében, buja torz növekedésre. Ezek az álcák kora tavasszal kifurják majd magukat a daganatokból, a földben bábba alakulnak s néhány hétre — ugyancsak még tavasz idején — majd kibújnak a földből a bábokból lett apró, feketés bogarak, melyek majd a repcevirágzatából s később a szenge beczőkből élnek.

A legtöbb gyökérben csupán egy álcát találtam, csak egy gyökérben találtam egynél többet, még pedig ötöt.

A tapasztalatok azt tanúsítják, hogy nagyon sokszor, dacára a szóbanforgó daganatoknak, a repce igen szép termést ad, mert kedvező időjárásnál a repce jól elviseli a daganatokban lévő álcák anyagfogyasztását, a kifejtett bogarak pedig amúgy sem okoznak valamely nagy bajt.

Tekintettel tehát különösen arra, hogy a beküldött növények nagy részében csak egy-egy álcza található (vannak esetek, hogy egy-egy gyökérben 10—20 álcza is tanyázik), nincs oka kétségbe esnie. Csak ha egyébként a még hátralévő tél s a kora tavasz időjárása kedvezőtlen lenne, akkor állhatna be az az eset, hogy a két bajt a növény nem bírva elviselni, a repce annyira elgyengülne, hogy annak kiszántására kellene gondolni.

A szóbanforgó orrmányos ellen védekezni nehéz. Mint a legtöbb repcepusztító ellen, ez ellen is első sorban az ajánlható, hogy ugyanazon a földön repce* (vagy a káposztanövények családjába tartozó más növény) ne termeltessek gyors egymásutánban.

Továbbá szem előtt tartandó, hogy akkor, ha a gazda az őszi repcét az ezt megtámadó rovar miatt kiszántani kényszerült, valahogy ne vessen helyébe tavaszi repcét.

Ha majd mostani repcétjét learatta, a jövő nyár végén, mint csalogató vetést jó lesz

egy helyeken a táblákat ismét őszi repcével bevetni s a kikelt növényeket, ha már a *Centorhynchus sulcicollis* álcái a gyökerekben tanyáznak kigyomláni, megszáritani és elégetni. Ezzel sok kártevőt pusztít el földjein, amelyek egyébként ha nincs is repce az inficiált táblán, a keresztesvirágú gyomokban (vadrepce) szépen tovább tenyésződnek.

Említettem, hogy az egyik növény levelei el voltak sárgulva.

E növénynek levéneleit felhasítva, ezekben 3 db szennyes fehér, karcsu, jól kifejlődött, feketés fejjel s három pár apró lábbal bíró álcát találtam. Ezek az álcák a repceföldi bolha (*Psylliodes chrysocephalus*) álcái. A repceföldi bolha nagyon veszélyes repce-ellenesség, mely főleg mint álcza-, de a mellett, mint bogár, kifejlődött állapotban is károsítja a repcét, mely azonban a szóbanforgó vetésben most ugyilátszik csak szórványosan mutatkozik.

##

Szilvastelepítés maggal. (Felelet a 20. sz. kérdésre.)

A magvetéssel való szilvastelepítésnek valószínűleg az a hátránya lesz, hogy a szilvamagvak nem fognak kikelni; mert eléggé ismeretes, hogy a besztercei szilva magva — mert a jelen esetben csak erről lehet szó — nehezen szokott kikelni még akkor is, ha ősszel lett elvetve, vagy legalább is elrögzítve. Minthogy pedig úgy gyanítom, hogy a magvak még elrögzítve sincsenek: biztosra veheti, hogy azok nem fognak kikelni és így egy évet veszít. Tegyük fel azonban a jobbik esetet, hogy magvai kikelnek, akkor sem lesz valami nagy öröme; mert azok satnyán fognak növekedni és eltelik 7—8 esztendő, míg valamelyes termést lát magról kelt fáról és ekkor is lesz ott apró szemű, fakó színű szilvája, mely legfőleg palinkafőzésre fog beválni; szóval: vegyes, melyből sohasem lesz olyan haszna, mint az elsőrendűből.

Engedelmet kérek őszinteségemért; de úgy látom, hogy a kiültetett anyag is csak aféle vén fák alul összegyűjtött gyökérsarjából állhat, amelyekből megint csak annyi haszna lesz, mint a magról keltekből; mert ezek között is lesz megint tízféle szilva is.

Én az ön helyében úgy jártam volna el, hogy vettem volna annyi *Myrabolan szilva-álcát*, mint amennyi a betelepítendő területre kell. Ezeket tavasszal iskolába ültettem volna és ott augusztus első felében beszemeztettem volna valamely nagyszemű, sötétkék besztercei szilvát termő fáról szedett szemzöhajtásokkal. A reakövetkező évben ezek másfél méternél magasabb hajtásokat hoztak volna, amelyekből gyertya egyenességű szép sima törzsű 140 cm. magasságú fákat neveltem volna és ezeket ültettem volna ki a leendő szilvába.

Igy eljárva, lett volna egy mintaszerű szilvása, mely pár év alatt termőre fordult volna és minden fának a termése egyenlően értékes lett volna. De hát ezen már túl vagyunk és így csak azt ajánlhatom, hogy az üres gödrökbe ültessen most tavasszal az említett szilva-álcából, vagy ha vidéken a duránczi szilva fiatal egy éves sarjaihoz hozzájuthat, könnyebben mint a Myrabolanhoz, úgy ültesse ezeket ki és augusztusban egy ügyes és gyakorolt emberrel szemeztesse be. Még így eljárva is, ezek el fogják hagyni a csenevész gyökérsarjából nevelendő fákat. A. D.

Göbölgyök takarmánya. (Felelet a 21. számú kérdésre.)

Részletesebb takarmányösszeállítások kiszámításával nem foglalkozhatunk, mert nem vagyunk takarmányviszonyaiba kellően beavatva, annyit azonban így is mondhatunk, hogy a rendelkezésére álló takarmányokkal csak úgy lehet göbölgyeinek elegendő fehérjét juttatni, ha sok darát veszünk számításba; pl. 20 kg. besavanyított répalevél, 15 kg. széna, 4 kg. árpaszalma, 3 kg. buza, 3 kg. árpa és 3 kg. tengeri együtvéve tartalmaz 28 kg. szárazanyagot, 2444 kg. fehérjét,

0685 kg. zsirt és 14938 kg. szénhidrátot. Táparány 1:6'8.

E számok, melyek 1000 kg. élősulyra vonatkoznak, megközelítik a jó erőben lévő göbölgyök tápanyagszükségletét, csak hogy 9 kg. dara nagyon megdrágítja a hizlalást s ezért azt ajánlom, vásároljon olajpogácsát vagy más fehérjében gazdag kereskedelmi takarmányt, mert akkor sok darát takaríthat meg, mint ahogy azt a következő példa mutatja: 20 kg. besav. répalevél, 15 kg. széna, 11 kg. árpaszalma, 2 kg. repcepogácsa, 2 kg. tengeri és 1 kg. árpa tartalmaz 306 kg. szárazanyagot, 2482 kg. fehérjét, 0747 kg. zsirt és 14483 kg. szénhidrátot. Táparány 1:6'6.

Ez a takarmányösszeállítás hasonló táptartalommal bír, de sokkal olcsóbb mint az előbbi, mert itt csak 5 kg. ott pedig 9 kg. koncentrált takarmány váit szükségessé.

Cselkő.

Közbenjárás díj. (Felelet a 22. számú kérdésre.) Ha közbenjárás díj valamely ingatlan eladásánál kikötte nem lett, nem is lehet ilyet jogosan követelni. Ha kikötött, csak az összege nem lett megállapítva, a bíróságok a kereskedelmi törvény 547. §-ának analógiájára 5000 frt értékig felszámítják, azon felüli érték után egynegyedszázottól közbenjárás díjat szoktak megállapítani.

Drótrendszerű komlótermelés. (Felelet a 23. számú kérdésre.)

A drótrendszerű komlótermelést röviden tárgyalja Réti J. „Komlótermelés” című füzeté (az E. G. E. kiadványa), bővebben leírja br. Kemény Béla (Szt. Erzsébet) az „Erdélyi Gazda” 1897-iki évfolyamában. Ebben költségszámítások is vannak. Bővebb nyelvű magyar munkák nem irattak még e tárgyról. — *Német nyelven* tárgyalja bőven és illusztrálva: Emanuel Grosz: „Der Hopfen” cz. könyvében. Megjelent Bécsben, Hirschmann kiadásában és E. Strebel: „Handbuch des Hopfenbaues.” Kiadta Eugen Ulmer Stuttgartban. Ennek ára: 4 márka, annak 2 frt. Jobb, ha kérdéstevő gyakorlatból informálja magát, nézze meg szomszédságában a *báldi* vagy a *csintosi*, vagy a br. Kemény B. telepét. Ajánljuk azonban, hogy a Kolozsvárt lakó komlótermelési szaktanár véleményét is kérje ki.

Szemölcsök lovak ajkain és rorszáryain. (Felelet a 24. kérdésre.)

Lovak ajkain és ornyílásainak környékén a bőrben kendermag- vagy babnagyságú, némelykor még nagyobb szemölcsök gyakran képződnek, anélkül azonban, hogy valamely kellemetlen következményeket idéznének elő. A daganatok sokszor már rövid idő múlva, rendszerint minden orvosi beavatkozás nélkül eltűnnek.

A nagyobb daganatok, melyek az ajkak szélén foglalnak helyet és az állatot a táplálék felvételében esetleg zavarják, az alapjukban ollóval levághatók és a kistokban vérző sebfeleletek 4—5%-os pokolkoldattal 1—2 szer ecsetelhetők. Dr. P. B.

Fajbaromfiak kiosztása. (Felelet a 25. számú kérdésre.)

E lap hasábjain már sokszor volt szó arról, hogy kinek és mily feltétel mellett engedélyez a földmivélségi m. kir. miniszter ur nemes baromfiállat-himeket, (törzseket senkinek). Ha a részletes utmutatást e tárgyban óhajtja megtudni, úgy tessék meghozatni a gödöllői m. kir. baromfitenyésztőtelep vezetőségétől a „Gazdasági baromfitenyésztésre vonatkozó általános tudnivalók” cz. füzetet, melynek ára 25 kr., mely összeg postabélyegeken is beküldhető. Sajnáljuk, de e helyen nem ismételhetjük, minduntalan az e kérdésre vonatkozó szorosabb ismertetést. szk.

Hízómarhák nyírása. (Felelet a 26. sz. kérdésre.)

Határozottan ajánlható eljárás, mert a nyírott marha kétségen kívül jobban hizik. Ez irányban számos kísérlet történt, mindannyia körülbelül megegyező eredménnyel. Hosszadalmas volna e kísérletekből többet is felsorolni, elegendő lesz egy is, amely igen pontosan hajtattott végre s a többi kísérleteknek körülbelül átlag adatait adta. E szerint a

nyírás után kilogramm mint a napban a következő az öt hór tett ki, a kat lenyír sulyszapozetes; a ban apad folytán az csere is fokozottá khasznál haladását rendszeren gyasztana talás rend mennél annál kevésebbi élet igen szok tokkal ne kijárnak, mert a te szabb szágánál f Ha azonb ban áll, nyírását színűnek felelő tak sittalik. E rendelke

Juh

kérdésre.)

nyírással

esetre jöv

egyszeri

nyírás ut

nó a gya

szerint az

nó a gy

Stohmann

a gyapj

következő

alapján a

nyírással

nyírható,

különböz

nagyságát

veendő, h

finomságá

nyírtó g

s azért k

hogy a k

hogy a sz

talmak m

elhullási

adott vis

állapítja

a kétszeri

még, hog

egyáltalá

továbbá,

a nyírós

vagy csak

végül, h

korán kel

az első

bárányok

takarmán

Göb

számu k

volna a f

meg, hog

mányozás

mert az

fogva vál

mert úgy

sokféleké

annyi táp

nélkül, h

kerülnék

anyaggal

nyírás utáni első 2 hónapban darabonként 23 kilogrammal volt nagyobb a sulyszaporulat, mint a nem nyírottaknál. A következő 2 hónapban a sulyszaporulat-többlet 14 kgr.-ot, a következő 1 hónapban pedig 5 kgr.-ot, vagyis az öt hónapig tartó hizlalás alatt 42 kgrmot tett ki, a miért mindenestre érdemes a hizókat lenyírni. Hogy a hizlalás tartama alatt a sulyszaporulat nem volt egyenletes, az természetes; a szőr növekedésével fordított arányban apad a sulyszaporulat is. A szőr lenyírása folytán az idegtelékenység s az egész anyagcsere is fokozódik, a mely megnyilvánul a fokozottabb étvágyban, a felvett tápszerek jobb kihasználásában s így a hizás gyorsabb előhaladásában. Természetesen a lenyirt állatok rendszeren valamivel több takarmányt is fogyasztanak, ez azonban nem baj, mert a hizlalás rendszeren annál nagyobb haszonnal jár, mennél rövidebb idő alatt befejeződik, mert annál kevesebb takarmány használtatik fel az állati élet fentartására. A rideg marhát nem igen szokás nyírni s ezért erre vonatkozó adatokkal nem igen rendelkezünk. Ha az állatok kijárnak, akkor nem tanácsos őket nyírni, mert a természet azért rendeli télire a hosszabb szőrzetet, hogy rossz hővezető tulajdonságánál fogva védje a hideg ellen az állatot. Ha azonban a rideg állat folytonosan istállóban áll, nem látok semmi okot, mely azok lenyírását akadályozná vagy gátolná. Sőt valószínűnek tartom, hogy lenyírásuk által megfelelő takarmányozás mellett, fejlődésük gyorsittatik. Erre nézve azonban adatokkal nem rendelkezünk.

Juhok kétszeri nyírása. (Felelet a 27. sz. kérdésre.) Kétséget sem szenved, hogy kétszeri nyírással ha nem is kétszer annyit, de mindenestre jóval több gyapjút nyerhetünk mint egyszeri nyírással, többet pedig azért, mert a nyírás utáni első hónapokban erőteljesebben nő a gyapju, mint későbbben. Rhode észleletei szerint az első 6-7 hónapban kétszerannyit nő a gyapju, mint a további hónapokban. Stohmann kísérleténél a nyírás utáni 151 napig a gyapjunövés kétszerese volt az utána következő 122 napi növekedésnek. Ezeknek alapján azt lehet mondani, hogy kétszeri nyírással körülbelül 15-30% több gyapju nyírható, mint egyszeri nyírással, függvén ezen különbözet a gyapju minősége és a nyírás nagyságától. E mellett azonban figyelembe veendő, hogy a többszöri nyírással a gyapju finomságából veszít s hogy a vevő a két nyíretű gyapjút általában is kevesebbe becsüli s ezért kevesebbet is fizet. Figyelembe veendő, hogy a kétszeri nyírás kettős költséggel jár s hogy a szeptemberi nyírás után hűléses bántalmak miatt a juhek között nagyobb leend az elhullási százalék. Ezen körülményeknek az adott viszonyok között leendő mérlegelése, állapítja meg, hogy vajjon előnyös leend-e a kétszeri nyírás vagy sem. Megjegyzendő még, hogy finom és rövid gyapjas juhek egyáltalában nem alkalmasak kétszeri nyírásra, továbbá, hogy az intenzívebb takarmányozással a nyírásult nagyobbítani egyáltalán nem, vagy csak nagyon minimális mértékben lehet végül, hogy kétszeri nyírás mellett nagyon korán kell bárányoztatni, hogy április végére, az első fűrésztés, illetve nyírás idejére a bárányok megerősödvé legyenek s mindennemű takarmányt jól fogyasszanak.

Göblyök takarmányozása. (Felelet a 28. számú kérdésre.) Ha több figyelemmel kísérte volna a feleletek rovatát, arról győződött volna meg, hogy nem szívesen szolgálunk takarmányozási receptekkel és pedig azért nem, mert az állatok változó individualitásuknál fogva változó tápanyagszükséglettel bírnak és mert ugyanazon takarmányfélék mennyiségét sokféleképp lehet úgy variálni, hogy ugyanannyi tápanyag jöjjön ki végeredményképp, a nélkül, hogy ezek a variációk egyenlő pénzbe kerüljenek. E szerint tehát ugyanannyi tápanyaggal olcsóbban s drágábban lehet hiz-

lalni, de olcsón s mégis jól csak az képes hizlalni, a ki a helyi takarmányviszonyokat ismeri.

A tápanyagszabványok átlagos számaival hozzávetőlegesen megegyező takarmányösszeállítás pl. a következő, mely a hizlalás kezdetére s 1000 kg. élősulyra vonatkozik: 60 kg. répa, 12 kg. zabosbüköny, 6 kg. buzaszalma, 3 kg. tengeridara és 3 kg. repcepegácsa. Ebben van 275 kg. szárazanyag, 2523 kg. emészthető fehérje, 0603 kg. emészthető zsír és 14868 kg. emészthető szénhidrát. Táparány 1:65. Ez az összeállítás egyes esetekben beválhat, más esetekben nem, például, be nem válik akkor, ha vagy nem felel meg az állatok individualitásának, vagy ha olyanok a helyi takarmányviszonyok, hogy fentebbi takarmányokat más mennyiségekkel, de úgy variálva, hogy ugyanannyi tápanyag jöjjön ki, olcsóbban lehet hizlalni. Miután mi sem állatjai individualitásába, sem takarmányviszonyaiban nem vagyunk kellően beavatva, most nem ajánlhatunk többet, azt azonban még tanácsoljuk, hogy olvassa el a „Köztelek” múlt évi 90. és 91. számaiban a 458. és 463. számú kérdésekre adott feleleteket.

Cselkó.

Mosléksömör. (Második felelet az 5. sz. kérdésre.) Gazdaságunkban szintén szeszgyár van, hol nagy mennyiségű burgonyát termelünk és míg a burgonya tart, addig abból készül a szesz.

A sömör itt is kiütött és pedig oly mértékben, hogy áldozatot is kívánt. Hogy a sömör tovább ne terjedjen, kukoriczadarát adtuk abrakul az ökröknek belekeverve a moslékba és pedig darabjára naponként 2 kg.-ot. Amelyik ökör már teljesen benne volt a bajban, az elég gyorsan kigyógyult, amelyiken pedig csak némileg mutatkozott, annak néhány nap múlva teljesen elmúlt, de új megbetegedés a dara adagolása után nem mutatkozott.

10 drb tarka tehenünk közül, melyek a nyár folyamán is kukoriczadarát szoktak a fejéshez kapni, tehát a mosléketetés megkezdése előtt jóval előbb is kaptak darát, egyiken sem ütött ki a sömör és így egész nyugodtan merem állítani, hogy azon állat, amely a burgonyamoslék etetése előtt néhány nappal, vagy héttel tengeridaraetetésben részesül, az nem kapja meg a sömört. Azonban nem kell az egész főzést csak burgonyából végezni; tegyünk egy főzést burgonyából, egyet pedig tengeriből, mert így a moslék feles lesz és ez is igen segít a dolgon, de azért a dara adagolását ne hagyjuk semmi szín alatt sem el.

Dióssy Imre.

Telepitési értekezlet.

Egész kis országgyűlés arányát öltötte az az értekezlet, mely a hó 18-án kezdte meg tárgyalásait a földmivelésügyi miniszter elnöke alatt. Mint az előzetesen szétküldött kérdőívekből látjuk, ez az értekezlet nem pusztán a telepítéssel, hanem az ezzel rokonkérdések egész komplexumával is hivatott foglalkozni. Ide tartoznak tehát a kisembereknek parcellázások, telepítések, különböző bérleti rendszer révén való földhözrögzítése a gazdasági ráció szempontjából és a földnek magyar kézhez való rögzítése nemzeti szempontból. Itt követel figyelmet a magyar középirtokos osztály rekonstrukciójának kérdése is, gazdasági, faji, nemzeti és szociális tekintetből egyaránt. Egy messze jövőre érvényesítendő helyes földbirtokpolitika nyerheti kiindulási pontjait az értekezleten lesűrődő tanulságokban, a melyet éppen e miatt országos jelentőségű mozzanatnak kell tartanunk. Az értekezleten tényleg számos kitűnő beszéd vész részt a közéletnek. Alább adjuk a meghívottak névsorát, azzal a megjegyzéssel, hogy az

itt kitűntetettek majdnem kivétel nélkül megjelentek az értekezleten.

Meghívtak az ankétre: gróf Andrássy Sándor, gróf Apponyi Albert, Asbóth János, Babics József, gróf Bánffy György, Barta Ödön, Bartha Miklós, Baross Károly, gróf Batthyány Tivadar, Bedő Albert, dr. Bekesics Gusztáv, Bernát István, gróf Bethlen Pál, Berzeviczy Albert, Blaskovics Sándor, Bujanovics Sándor, Besse-nyei Ferencz, gróf Csáky Sándor, gróf Dessewffy Aurél, Dessewffy Sándor, Deutsch Antal, Ecsery Lajos, Emödy József, Ernusz Kelemen, herczeg Esterházy Miklós, Fejér Miklós, Fellner Frigyes, Forster Géza, gróf Festetics Tassiló, dr. Gaal Jenő, Gajári Ödön, dr. Györfly Gyula, Galgóczy Károly, dr. Haller József, báró Harkányi János, Hegedüs Loránd, Hieronymi Károly, Hoitsy Pál, Horánszky Nándor, dr. Imrédy Kálmán, dr. Imrédy Pál, Jeszenszky Ignác, báró Jósika Sámuel, Justh Gyula, dr. Justh Ferencz, Jekelfalussy József, Kabós Ferencz, Kada Elek, gróf Károlyi Sándor, gróf Kornis Viktor, Kossuth Ferencz, Komjáthy Béla, Kovácsy Sándor, Kristóffy József, dr. Láng Lajos, Libits Adolf, Lippich Gusztáv, Lukács Antal, Lukács Béla, Lukács György, gróf Mailáth József, Makfalvy Géza, Mandello Gyula, Miklós Ödön, Molnár Viktor, dr. Náray Lajos, Nedeczey János, Novák József, Neményi Ambrus, Országos központi hitelszövetkezet, Örley Kálmán, örgróf Pallavicini Ede, örgróf Pallavicini Sándor, Pap Géza, Pogány Károly főispán, Purgly Sándor, Rakovszky István, gróf Ráday Gedeon, Rákosi Jenő, Rónay Jenő, báró Rudnyánszky József, Rubinek Gyula, Sándor János, Semsey László, gróf Szapáry Gyula, gróf Széchenyi Imre, gróf Széchenyi Sándor, Szilágyi Dezső, Szilassy Zoltán, Szily Pongrácz, Szabó Imre, Szabó József, gróf Teleki József, gróf Tisza István, Tallián Béla, Tokaji Nagy László, Ugron Gábor, Ugron Zoltán, Vadnay Andor, Vancsó Gyula, Végh Arthur, Vészi József, gróf Wass Béla, Zeyk Dániel, gróf Zselénski Róbert, gróf Zichy János.

Írásbeli véleményeket adtak be: Károlyi Sándor gróf, Vancsó Gyula, Galgóczy Károly, Szabó József az E. G. E. elnöke, Ráday Gedeon gróf, Nedeczey János, Bekesics Gusztáv, Mailáth József gróf, Tokaji Nagy László.

Az első nap megindult viták s a felszólalásra jelentkezők számából következtetve, az értekezlet legalább három napig fog tartani. Tekintettel az ígérkező nagyérdőű diskusziókra, a tanácskozás lefolyását egyszerre és lehetőleg részletesen fogjuk közzéadni, hogy az érdeklődők az egészről összefüggő képet nyerhessenek. Ez alkalommal bevezetés gyanánt a Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter megnyitó beszédjét közöljük, mely következőleg hangzik:

„Tisztelt értekezlet! A törvényhozás előtt tett ígéretemet kívántam beváltani akkor, amedőn módot és alkalmat adtam a tisztelt értekezlet tagjainak, hogy a telepítés kérdését szélesebb körben megbeszéljék. Hálásan köszönöm a nagy érdeklődést, melyet tapasztalok; ezen érdeklődés biztosítéka azon helyes érzéknek, amelylyel a tisztelt értekezlet és általában a társadalom ezen kérdés nagy fontossága iránt viseltetik. (Ezután a miniszter felsorolja azokat, akik kimentették magukat s bemutatja a miniszterium képviselőit. — Az összes telepekről egy átnézeti kimutatást az értekezleti tagok közt szétosztanak s elhatározzák, hogy az írásbeli véleményeket kinyomatják és a tárgyalások folyamán kiosztják. Ezután a miniszter így folytatja beszédét.) Bár vannak kész előadói tervezetek, nem kívántam azokat a tisztelt értekezletnek bemutatni és pedig azért nem, nehogy az értekezlet véleményének bármely tekintetben elébe vágjak. A kérdőpontok módját és alkalmat nyújtanak arra, hogy minden kérdés behatóan és tüzetesen megbeszéltesék és amennyiben bárki azt találná, hogy a kérdőpontokkal a kérdés kimerítve nincsen, igen

szívesen járlok ahhoz, hogy azok letárgyalása után újabb kérdések is vétessenek fel. Azt hiszem, leghelyesebb, hogy előbb általános diszkusszió induljon meg, mert úgy vagyok értesülve, hogy többen óhajtának általánosságban a dologhoz szólni és csak azután térni át a kérdőpontok tárgyalására. Ugy gondolom, hogy az időbeosztást illetőleg is helyes lesz tájékoztatni a tisztelt értekezletet, hogy talán elég lesz, ha naponként délután 4 órától 7 óráig tárgyalunk. Már most tisztelt értekezlet nem tehetem, hogy röviden ki ne terjeszkedjem a létező telepek állására. Volt ezen tárcza keretében 14 telep; a pénzügyminiszter ur szíves volt áttenni ezen tárczához 57 telepet avégből, hogy ezen telepek egységesen és egyöntetűen kezeltessek; összesen tehát 71 telepünk van. Itt mellesleg megjegyzem, hogy a pénzügyminiszter ur a még el nem adott állami birtokokat is rendelkezésemre bocsátotta avégből, hogy azok kezelése és felhasználása tekintetében az első szempont a gazdasági és szociális szempont legyen (helyeslés). Én czélomul a fennálló telepeknél azt tüztém ki, hogy az üres telephelyeket betöltsük, továbbá, hogy a meglévő telepeket erősítsük, gyarapítsuk és fejlesszük, ahol arra mód és alkalom van. Ahol pedig a fejlesztés és a terjeszkedés nem lehetséges, ott iparkodunk a telepek gazdasági helyzetét indirekt uton elősegíteni és támogatni. Hogy a tisztelt értekezletnek némi fogalma legyen működésünkről, csak röviden az 1899. évről kívánok szólni. Ez évben 4945 kat. holdon 1.713.494 korona értékben 234 telephely fölletett be, és örömmel konstátálom, hogy mielőtt a telepek telepeiket megszállták volna, a kincstárnak készpénzben 185.600 koronát fizettek le. Általában oda törekedtem, hogy telepekül olyanok vétessenek fel, akik bizonyos vagyoni és erkölcsi képesítéssel bírnak és örömmel tudatom a tisztelt értekezlettel, hogy nemcsak ezt a 234 telephelyet sikerült ily módon és majdnem kizárólag az ama vidékbeli telepekkel betölteni, hanem nagy számmal vannak ezenkívül is jelentkezők, a kikben az előző években folyton hiány volt, vagyis az látszik, hogy már a jobb módú földmivelőnép is kezd a településre gondolni, az látszik, hogy kezdenek megbarátkozni a telepítési eszmével és kezdenek bizalommal viselkedni az állam telepítési akciója iránt. A telepítésnél talán ha nem is fontosabb, de mindenesetre gyorsabb eredményeket képes felmutatni az okszerű, az indokolt parcellázásnak elősegítése és előmozdítása. Itt jelentem a tisztelt értekezletnek, hogy számos alkalommal fordult hozzám ilyen parcellázási törekvésekkel. Jelenleg ezek támogatására törvényes alapunk nincsen, de amit törvényes alpnélkül lehetett és lehet tenni, azt megtették úgy a törvényhatóságok, valamint megtette a kormány is és egy pár igen szép dolgot sikerült a lefolyt évben egyesült erővel létesíteni. Elismeréssel kell megemlékeznem e helyütt az Országos Központi Hatelészövetkezet közreműködéséről, a mely ilyen dolgokban eddig a legnagyobb készséggel járt kezembe. De nem csak a telepítésről és parcellázásról kell gondoskodni, hanem gondolni kell arra is s ez nemcsak általam, hanem különböző oldalokról a törvényhozásban is többször lett hangsúlyozva — hogy a munkásoknak is mód adassék valami kis ház, egy kis szőlő, egy kis föld megszerzésére, szóval, hogy a munkástelepek indirekt elősegítésére is gondoljunk, hogy a jóravaló munkásnép is érezze, hogy ez alkalommal sem feledkeztünk meg róla, hogy sorsuk állandóan gondoskodásunk tárgyát képezi. Általában a telepítési ügy és ezzel kapcsolatos kérdések módját és alkalmat adnak arra, hogy a birtokos-osztályhoz a földmivelőnépet közelebb hozzák. Ez egy újabb kapocs, mely a földmivelő népet a birtokos-osztályhoz kötni hivatva van, mert szerintem a helyszínén a vezető szerep, az irányító szerep a birtokos-osztályt kell, hogy illesse. Akik megismerik,

azok gyakran megértik egymást és akik megértik egymást, azok meg is szokták egymást becsülni. Én az osztályok között ellentéteket nem látok fenforogni. Lehetnek most és lehetnek a jövőben is különbségek a felfogásokban, de én azt találom, hogy az eltérő felfogások kölcsönös jóakarattal könnyen kiegyenlíthetők mindaddig, amíg azokba idegen szempontok be nem kevertetnek. Ezen kérdések, tisztelt értekezlet, nem szolgálhatnak arra, hogy egymás ellen fegyverül játszuk ki őket. A telepítés és ezzel kapcsolatos kérdések közös biztosítékát, közös garanciáját kell, hogy képezzék állami, gazdasági és szociális fennállásunknak és fejlődésünknek. És én reménylen, hogy az érintkezési pontokat meg fogjuk találni, mert bizomgyfelől a magyar birtokos-osztály, hagyományos emberszeretében, másfelől földmivelő népünk józan okosságában, amely — ha csak mesterségesen izgatva nem lett — lehetetlen dolgokat nem kívánt és földosztási ábrándoktól idegen volt! A mi feladatunk, tisztelt értekezlet, megtalálni ezen nagy akcióhoz az eszközöket és kereteket. A kérdés megoldását minden érdekelt tényezővel egyetértésben óhajtok és kívánok eszközölni; azért gondoskodtam arról, hogy ezen az értekezleten maguk a telepek is képviselve legyenek. Csak azok a törvények helyesek és érik el czéljukat, amelyek nemcsak a szükségleteknek felelnek meg, hanem megfelelnek a nép gondolkodásának és a nép érzelmeinek is. Én azt óhajtanám, hogy az a törvényjavaslat, amely ezen értekezlet tanácskozásainak kifolyása lesz, ne legyen holt betű, hanem legyen az életből merítve és az életnek szánva. Ezért nem szándékozom egyoldaluan idegen példák után indulni. Igenis, felhasználjuk azon tapasztalatokat, amelyeket a külföldön szereztünk. De én azt tartom, hogy első sorban Magyarország viszonyaira kell gondolni és azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy Magyarországnak különböző viszonyai is vannak és különböző viszonyok különböző elbánást igényelnek.

Tisztelt értekezlet! Tisztában vagyok magammal az iránt, hogy a kérdés megoldása sok nehézséggel, sok akadállyal fog találkozni. De azt tartom, hogy életbevágó kérdésekben, oly kérdésekben, amelyek állami és gazdasági létünket elsősorban érdeklik, azoknak, akiket a viszonyok valamely országos ügy elére állítottak, nem az a hivatásuk és feladatuk, hogy a nehézségeket megkerüljék, hanem az, hogy azokkal megbirkózzanak, azokat leküzdeni iparkodjanak. Én, tisztelt értekezlet, a magam erejét fogyatékosnak tartanám, annyi nehézségekkel találkozhatunk e szövevényes kérdésben. De valamint a jégtorlaszt semmi erő és semmi hatalom nem tudja eltávolítani, de jön egy magas víz, egy hatalmas hullám és felkapja azt és tovább viszi: úgy azt hiszem, hogy a telepítési akcióban is a kormány és a törvényhozás erejét egyszéges, egyszéges közvélemény fejlődésében kell, hogy keresse és találja. Ugy hiszem, hogy erre annál inkább számíthatunk, mert a telepítési ügynek különböző fázisai voltak ugyan, de a közönség a társadalom rokonszenve a telepítési kérdés iránt állandó és változatlan maradt. Én azt hiszem tisztelt értekezlet, hogy az ország és a magyar társadalom meg fogja érteni a korintó jeleit s mindannyian ösztözettségűk legjobb erőiket e kérdésnek tárgyilagoss és gyakorlati megoldására. Ebben a nagy és nehéz, de nem kevésbé hazafias munkában, kérem, legyenek munkatársaim és támogassanak bennünket.

Ez volt a miniszter megnyitó beszéde, amely egyfelől kijelölte a diszkussziók korlátait, másfelől rokonszenves hangjával az ellentétes nézetek kiegyenlítésére már eleve kedvezően hatott. A miniszter megnyitóbeszéde után azonnal kezdetét vette az általános vita, melynek eredményéről azonban csak az értekezlet befejezése után fogunk beszámolni.

VEGYESEK

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei.	113
Tenyészállatváltás rendező-bizottságának ülése.	113
Az általános vámtarifa revíziója küszöbén. Gróf Dessewffy Aurél.	114
Telepítési értekezlet.	121

Tárca.

Szerelmes esőka.	114
------------------	-----

Allattenyésztés.

Tenyészszünk magyar marhát.	117
-----------------------------	-----

Gazdasági növénytan.

Minő szőlőbetegség ellen s hogyan használandó a kén?	117
--	-----

Gazdasági vegytan.

Hamis olajpogácsa.	118
Kérdések és feleletek.	119
Vegysek.	122
Kereskedelem, tőzsde.	125-126

Budapesti gabonatőzsde. — Szeszület. — Erzsébet gözmalom. — Lujza gözmalom. — Here magvak. — Vetőmagvak. — Apolló kőolajfőmítőgyár részv. társ. — A központi vásárcsarnok árújegyzése a nagyban (en gros) eladott élelmiszer-cikkek áráról. — Állatvásárok: Budapesti szurómarhavásár. — Budapesti vágómarhavásár. — Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. Budapesti lóvásár. — Kőbányai sertésvásár. — Ingatlanok árverései (40000 korona becsértéken felül).

Szerkesztői üzenetek.	120
-----------------------	-----

A m. kir. mezőgazdasági múzeum gyűjteményei a VII. ker., Kerepesi ut 72. szám alatt házbán megtekinthetők a hétfői és az ünnepeket követő napok kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepeket követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesi-uton: a városból jövet VII. ker., Alsó-erdősor utca sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező utca sarkán van.

Kinevezés. A földmivelésügyi m. kir. miniszter Baudisz Virgil segédtitkári czímmel felruházott jószágigazgatósági fogalmazót segédtitkárrá. — Szabó István soproni lakost, ckleveles mérnököt jószágigazgatósági mérnökké, az aradi kir. jószágigazgatóság személyzeti létszámába és Szelles Jánost, a hőmezővásárhelyi m. kir. földmivésiskola igazgatóját, Hódmezővásárhely th. város közigazgatási bizottságába közigazgatási előadórának nevezte ki.

A vámtarifa revíziója küszöbén.

A kiegyezési tárgyalásoknak befejezése után alig lesz fontosabb teendője kormányunknak, mint a legközelebbi jövőben megkötendő külföldi kereskedelmi szerződés előkészítése. Ebben a tekintetben egy egyszéges és egyszéges közvélemény alakulása fölülte kívánatos. A magyar gazdaközönség halálával és elismeréssel fogadhatja gróf Dessewffy Aurél urnak, az OMGE. elnökének mai lapunk első helyén közölt cikkét, amelyben erre a fontos feladatra reámutat és egyuttal kijelöli az irányelveket, amelyeknek alapján a közvéleménynek is ebben a kérdésben állást foglalnia kell, ha azt akarjuk, hogy eddigi vámpolitikánk hibái kiküszöböltesse. Erre a kiváló cikkre a gazdaközönség figyelmét külön is felhívni kötelességünknek tartjuk.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete vezetésére nézve a B. H. nyomán több lap közölte, hogy a szövetkezet igazgatósága az intézet vezetésére külföldi szakértőt fog meghívni. Ez nem felel meg a valóságnak s ezen feltevésre talán az szolgáltatott alapot, hogy az igazgatóság bizonyos szakkérdésekben egy külföldi szövetkezet igazgatójának a szakvéleményét is kikérte.

Az 50 kilogrammos súlyegység és a molnárók. A tőzsdei súlyegységnek 50 kgr.-ra

történet r
országos
s emléki
100 kgr.
újra hely
következ

Az
nem fele
természe

A
Európa
Británia

hogy a r
térjenek
ték ann

A s
ezikk a
és anna
mot, a

a méter
és a ton

A
helyét a
el és let

az egész
közleked

összes
grammos

országok
német b

szerb stl
súlyegys

grammos
A

az egysé
százada

A
szolgál,

son vált
természe

nélkül.

Az
néhány

súlyegys
nem áll

kilogram
maradt

régre v
lépés t

vativ r
módszer

e vámf
forgalom

50 kilog
rendszer

lehet mé

Más
a méter

forgalom
jelent, a

ha a k
50 deka

szerűten
szempon

grammo

A g
ségei n

lációna
is, az e

súlyegys
sában s

díjtételt
tételeket

számítás

történt redukálása ellen a vidéki malomiparosok országos egyesülete is erősen állást foglalt s emlékiratban kéri a tőzsdetanácsot, hogy a 100 kgr.-os súlyegység a gabonaneműeknél újra helyreállítsassék. Az átirat főbb indokai a következők:

Az átirat felemlíti, hogy az új intézkedés nem felel meg a fejlődésnek, a métermérték természetének és a közforgalom igényeinek.

A deczimális rendszert fogadta el egész Európa és a hol még az elfogadva nincs. Nagy-Britanniában, éppen most foglalkoznak azzal, hogy a métermértékre és deczimális rendszerre térjenek át, Oroszországban pedig megengedték annak fakultatív használatát.

A súlyegységként az 1874. VIII. törvény-cikk a 7. §-ban a kilogrammot állapítja meg és annak többszöröseként az ezer kilogrammot, a tonnát. A gyakorlat képezte ki nálunk a métermázsát, a kilogrammnak százszorosát és a tonna tizedrésztét.

A métermérték behozatala után a mázsa helyét a 100 kg., az u. n. métermázsza foglalta el és lett a tömegárak súlyegysége, valamint az egész kontinensen, ugy nálunk is. Az összes közlekedési vállalatok díjszabásaikban, az összes vámtarifáikban áttértek a 100 kilogrammos súlyegységre és a nevezetesebb országok vámtarifái — az osztrák-magyar, német birodalmi, olasz, francia, belga, román, szerb stb. vámtarifák, — tömegáru-tételeinek súlyegységei is mindmegannyian a 100 kilogrammos súlyegységen alapulnak.

A kereskedelmi szokás szentesítette ezt az egységet és a budapesti tőzsde közel negyedszázada használja azt.

A koronaérték behozatala most alkalmas szolgálat, hogy ezen a helyes és megfelelő szokáson változtatás történjék minden alapos és a természetszerű érveknek ellenállani képes ok nélkül.

Az az egyetlen hivatkozás, hogy néhány délnémet tőzsde az 50 kilogrammos súlyegység szerint állapítja meg árait, meg nem állhat, mert ezeken a helyeken az 50 kilogrammos súlyegység, mint a régi vámmázsza maradt meg, úgy, hogy itt nem az újról a régre való visszatérés, tehát nem hátrafelé lépés történt, hanem ezek a tőzsdék konzervatív ragaszkodásból maradtak meg a régi módszer mellett. Külömben is Németországon e vámfont egységként az üzletvilágban és a forgalomban szintén megmaradt és így ott az 50 kilogrammos súlyegységnek még a deczimális rendszer mellett is némi létjogosultságát nem lehet megtagadni.

Másként van ez nálunk. Mi elfogadtuk régen a métermázsát; átment az a kereskedelmi forgalomba és kiküszöbölése retrográd lépést jelent, a minthogy retrográd lépést jelentene, ha a kilogramm helyébe akarnók léptetni az 50 dekagrammos súlyegységet. A mily észszerűtlen volna ez az intézkedés a kis forgalom szempontjából, ép oly irracionális az 50 kilogrammos súlyegysége tömeges áruk forgalmában.

A gabonaneműek vásárlásánál miféle nehézségei mutatkoznak majd a paritásos kalkulációnak, ha tekintetbe vesszük, hogy a vevő is, az eladó is a termény árát 50 kilogrammos súlyegységben számítja, de az annak alakulásában szerepet játszó szállítási- és fuvarozási díjtételt, a követelvámot és az országos vámtételeket 100 kilogrammos egységben kénytelen számításba venni.

Az a szükségszerű követelmény pedig, melynek alapos voltát a tőzsdetanács is elismerte azzal, hogy a lisztnek és őrleményeknek súlyegységét 100 kilogrammnak meghagyta, idézi aztán elő azt az anomáliát, mely szerint a nyerstermény súlyegysége kisebb, mint az abból készült iparcikké, jöllehet az iparcikk, mely a nyersterményből készült, voltaképpen a kisebb súlyú és azt az anomáliát, hogy az olesőbb nyerstermény árjegyző súlyegysége csekélyebb, mint a drágább gyártmányé.

Ez a kétszeres súlyegység ismét a kereskedői kalkulációt nehezíti meg, eltekintve attól, hogy a buza és a liszt különböző súlyegysége megnehezíti az ezen két árucikk árváltozásában szükségszerű összhangot, melynek tulajdonképpen a jegyzésben láthatólag is kifejezésre kellene jutnia.

A molnárok állásfoglalásának megokolása tehát minden ponton találkozik azokkal az indokokkal, amelyek az OMGE-t az új súlyegység ellen való állásfoglalásra készítették. Mikor a súlyegység által érdekelt köröknek tiltakozását ilyen elvitathatatlan indokok támogatják, akkor szinte sértően tűnik ki az az anomália, hogy mennyire elszigetelt érdekeket szolgál az új súlyegység s mennyire eltávolodott a tőzsdetanács attól a hivatásától, hogy a gazdasági élet közkövetelményeivel szolidáris legyen.

A sertésvész esőkenése. A legutóbbi állategészségügyi kimutatás szerint hazánkban a sertésvész 508 községben uralg, ezzel szemben a nyár folyamán majdnem háromszor ennyi község volt fertőzve. Állategészségügyi állapotunk ezen kedvezőbb helyzete folytán a földművelésügyi miniszter leiratot intézett a gazdasági egyesületekhez és a törvényhatóságokhoz, figyelemükbe ajánlva azokat a védekezési módokat, amelyeknek betartása esetén a gazdaság maga is hathatósan hozzájárulhat ahhoz, hogy a betegség még szűkebb körre szorítsassék s ezáltal nemcsak a közvetlen károsodások mellőztesseken, de állatforgalmunk és kereskedelmünk is lehetőleg akadálytalanul legyen lebonyolítható.

Szegedi tűzkár biztosító szövetkezet. Szeged város polgársága mozgalmat indított egy városi tűzkárbiztosító szövetkezet alakítása érdekében s ezen mozgalom — amint értesülünk — már célhoz is vezetett, amennyiben folyó hó 15-én a szegedi háztulajdonosok tűzkárbiztosító szövetkezete dr. Lázár György orsz. képviselő elnöke alatt meg is alakult. Nem ismerjük a megalakult szövetkezet szervezeti, ismervé azonban Szeged város tűzközpontját egy ilyen szűk korlátok között mozgó tűzbiztosító szövetkezet alakítását nem a legszerencsésebb kísérletnek tartjuk, mert az a föltevés, hogy az eddigi kárstatisztika adatai alapján a jelenlegi díjak jelentékeny részét meg lehet takarítani, nagyon problematikus, amennyiben egy kedvezőtlen kockázatu évtized igen drágává teheti ezt az önbiztosítást. Az új tűzkárbiztosító szövetkezet csakis úgy hárríthatja el önmagától a kockázatot, ha nagymértékben viszontbiztosíthat, amely esetben azonban már a jelentékeny díjmegtakarítástól, amely ezélel tulajdonképp alakult az egyesület, rögtön elesnek, miután a viszontbiztosító az eddigi díjakat sem leszállítani nem engedi, sem a hozzá befizetett díjakat vissza nem téríti. Sokkal egyszerűbb lett volna, ha Szeged város háztulajdonosai csatlakozván a „Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez”, ennek kebelében oldják meg a kérdést, mert épp a biztosítás tere az, ahol tömeges részvétel útján lehet csak előnyöket biztosítani.

Szegény magyar gentry! Nyitra városában a Grünfeld Náhán ur által szerkesztett „Neutraer Zeitung”-ban olvassuk az alábbi sorokat, felelet gyanánt azokra a lelkes szavakra, a melyeket Erdődy József a magyar középirtokososztály talpraállításáról a nyitrai megyei g. e. közgyűlésén elmondott. Lássuk csak, a nálunk szívesen fogadott Grünfeld ur, hogyan aposztrofálja a magyar gentry tipikus alakját. „A magyar gentry soha sem volt az, a mit róla tartanak. A ki ismerni akarja, hogy milyenek voltak az állapotok a gentry uralma idejében, az olvassa el Eötvösnek A falu jegyzője című regényét, a melyben a költő és államférfi nemzete elé tartja a tükröt, hogy abban magát lássa és megismerje. A gentry egész működése egyrésztől a gravaminális politikában, másrésztől mulatságokból áll: különösen kártyázásból és ivásból.

Uralma alatt fejlődött ki a virágzó rabló romantika. Nyomatott papirosból a legtöbb gentry-házban rendszeresen csak imádságos könyvet, a Corpis Jurist, egy naptárt, na meg különféle garnitúra játékkártyát lehetett találni. A munkához és takarékosághoz nem szokott gentry csakis addig őrizhette meg pozícióját, a míg bizonyos privilégiumok, prerogatívák birtokában volt. De a mikor saját lábán kellett volna állania, a mikor az állam a mankót, a melyre támaszkodott, elvette, akkor menthetetlenül tőkrement. Mert ez az osztály csak élvezni tudott, de nem dolgozni; pénzt kidobni tudott, de nem szerezni s legkevésbé megtakarítani.* Ez a hang s a benne megnyilatkozó mélységes megvetés nem éppen új. Csak az alkalmiság teszi némileg érdekessé. Mert ezt a kegyetlen kritikát abban az időben mondotta el Grünfeld ur, a mikor a magyar középirtokos (s valljuk meg pirulva: egyuttal középneves) osztály talpraállításának, illetve a újbólteremtésének nagy problémája kezdi foglalkoztatni a közvéleményt. A kritika azt mondja erre: „romlott, nem életképes faj, hagyjuk pusztulni, kutyából nem lesz szalonna.” Kérdezhetném, honnan szedi G. ur kritikai észleleteit, [hiszen ő még nem volt itt akkor, mikor az a szegény gentry a szemére vetett privilégiumokat a nemzeti áldozatok oltárára fektette! Ő csak a kész romlást találta már itt, amikor a politikai és gazdasági megpróbáltatások nehéz mértéke szűnültig megtelt. Ő nem látta azt a gentryt, aki feleslegét épp oly jó szívet megosztta a néppel, miként ezimboráival, aki köztisztviselőkért épp oly szívesen áldozott, mint loért és kártyáért, bár nem irható javára az a bizonyos élelmességek, hogy a törvény által nem őrzött szegény ember lába alul a földet, feje alul a párnát kihuzta volna... De minek is beszélek erről G. urnak, hiszen ő novellakból tanulta megismerni azt a fajt s a pegázus nyergébe ülve kalandozta be az ellenőrizhetlen mult bachanáliáit és kártyavornóit, hogy azok után egy letűnő nemzedék hanyatlásának okát megértse. Szegény Eötvös, ha tudta volna!... Azután G. ur telítve regényes benyomásokkal, szemére illeszteti modern szemüvegét s itél engedekenységet, irgalmat nem ismerő szigorral és leleplezi ősapáinkat, hogy arcunkra a szegény pirja költözködik s őket megtagadni támad kedvünk. Ne legyenek kérem olyan szigorúak a magyar gentry iránt, ismerjenek be legalább annyit, hogy hivatást töltöttek be, amennyiben gyors zülléssel siettették a tökéletesedési procedurát. Gyorsan lehetővé tették azt, hogy helyükben, omladékaikból Grünfeld Náhánok támadjanak fel, akik ezt a szegény magyar nemzetet a sohasem remélt tökéletesedés és boldogulás révébe vezessék. (B. B.)

Kimutatás a Magyarország területén fekvő katonai élelmezési raktáraknál az 1889—1900. évi őrlelési idény alatt eladásra kerülő korpáról:

Az állomás neve	A korpa mennyisége		Mennyiség (ezsákolás, fel- és lerakás, fuvarozás áll. máshoz)
	A korpa	A korpa ára	
	mm.	korona	fillér
Budapest	2985	7.54	54
Pozsony	1200	8.50	40
Komárom	1245	7.50	?
Sopron	675	7.44	32
Szombathely	600	7.68	36
Kassa	1380	6.—	24
Temesvár	2782	6.—	42
Szeged	832	5.80	36
Nagyvárad	1258	6.20	38
Gyulafehérvár	378	6.34	46.6

A zsákok kölcsönadásáért naponként 0.4 fillér, egy jó juttazsák eladási ára 60 fillér.

Allatforgalmi korlátozás. A földmivélsügyi miniszter értesítése szerint az osztrák belügyminiszter folyó évi január hó 18-án kezdődő érvényességgel a következő intézkedéseket léptette életbe: A sertésveszének osztrák területre történt behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába bevitele jelenleg a következő magyarországi területekről tilos: *Bács-Bodrog vármegye topolyai járásából, Csanád vármegye központi járásából és Makó városból, Győr vármegye pusztai, sokoróaljai és tósziget-csilizközi járásából, Hont vármegye szobi járásából, Moson vármegye rajkai járásából, Nógrád vármegye nógrádi járásából, Pozsony vármegye felső-csalóközi és pozsonyi járásából, Somogy vármegye nagyatádi járásából, Sopron vármegye soproni, kismartoni és nagymartoni járásából és Kis-Marton r. t. városból, Szabolcs vármegye kisvárdai járásából, Torontál vármegye török-kanizsai, nagyikindai, perjámosi, török-becsei és zombolyai járásából, valamint Nagy-Kikinda r. t. városból, Vas vármegye közszegi, sárvári, szentgothárdi és vasvári járásából és Kőszeg városból, Zala vármegye csáktornyai és perlaki járásából, továbbá *Fiume, Győr, Pozsony, Sopron és Szeged* önálló törvényhatósági joggal felruházott városok területéről. A ragadós száj- és körömfájás uralgása miatt tilos a hasított körmű állatoknak Ausztriába való bevitele *Nyitra* vármegyének az Ausztriával szomszédos szakolczai járása egész területéről és *Szabolcs* r. t. városból. A sertésvesz uralgása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitele *Moson* vármegyének az Ausztriával szomszédos *nezeri járása* egész területéről.*

A földmivélsügyi miniszter a magy. kir. gyapjuminősítő intézetben. A földmivélsügyi miniszter folyó hó 14-én látogatta meg az általa létesített magy. kir. gyapjuminősítő intézet újabb berendezéseit, melynek helyiségeiben *Ottlik Iván* min. oszt. tanácsos és *dr. Rodiczky Jenő* igazgató fogadták. A miniszter behatóan megtekintve az intézet összes berendezéseit és gyűjteményeit, a látottak fölött elismerését fejezte ki.

Allatforgalmi szabályozások. Mint hiteles forrásból értesülünk, a kereskedelmi sertéseknek Alsó-Ausztriában, Morvaországban és Styriában való forgalmára nézve jelenleg lényegileg a következő és a gazdaközönseget közelről érdeklő intézkedések vannak érvényben: 1. Sertések lábnehajtása nyílt utakon, valamint vasutállomáshoz, továbbá vásárookra stb. a kereskedelmi forgalomban el van tiltva. 2. Sertések szállítására a kereskedelmi forgalomban kizárólag vasutak használhatók. 3. A szállítás kizárólag a legközelebbi vasutállomásról történhetik, a honnét csak állatorvosi vizsgálat után és megállapított vérszámosság esetén továbbíthatók. 4. Kereskedelmi sertések a vasutállomásról csakis lovakkal vont kocsik segítségével szállíthatók el a rendeltetési hely eladási helyére. Ez a határozomány vágási czélokra szánt sertésekre is érvényes, ha olyan helyre szállítatnak, melynek vágóhidja a vasutállomással nincs közvetlen vágánnyal összekapcsolva. A kocsik minden egyes használata után fertőtlenítenedők. 5. A 4-ik pontban megállapított eseteken kívül kocsiknak kereskedelmi sertések szállítására való felhasználása tilos. 6. Tenyész- és haszonsertéseknek sertésvesz vagy száj- és körömfájás által fertőzött területekről való beszállítása tilos. A magyar korona országából származó sertésekre nézve, legyenek azok kereskedelmi czélokra vagy leülésre szánt tenyész- vagy haszonsertések, azon korlátozások és tilalmak irányadók, melyeket az állatforgalomnak Magyarország és Ausztria közötti kölcsönös szabályozása iránt létrejött megállapodások alapján az osztrák belügyminiszter érvényesít. Alsó-Ausztriában, Morvaországban és Styriában — eme szabályok keretén belül — a kereskedelmi czélokra szánt és Magyarországból származó sertésekre nézve a belföldi sertésekre kirótt korlátozások érvé-

nyesek. 7. Kereskedelmi sertéseket nem szabad (kivéve az alkalmasan berendezett vásártételeket) másutt, mint erre a czélra megjelölt eladási helyen áruba bocsátani. Az eladási helyek egészségügyi és állategészségügyrendészeti szempontból az illetékes politikai hatóság által megvizsgálandók és ha alkalmasnak találtnak, eladási helyekül engedélyezhetők. Minden engedélyezett eladási hely bejárata fölé czégtábla függesztendő ki, a mely „Hatóságilag engedélyezett sertéseladási hely” felirattal bírjon. A 8—11 pontok az állatorvosi felügyeletről szólnak. 12. Eladatlanul maradt sertéseket más árusító helyekre hajtani tilos. Ezen rendelet által a sertések gazdasági forgalma nem korlátoztatik.

Faládák Algirba. Algiri konzulátusunk az érdekeltek figyelmébe ajánlja, hogy az ottani gyümölcs-, fűszerek- és szőlőkereskedelem gyors fellendülésével a hazai faiparnak kedvező konjunktúra kínálkozik puhafából készült ládáknak nagyobb mennyiségben leendő elhelyezésére. Jelenleg a hollandiai gőzfűrészek, melyek ott ügynököket és raktárakat tartanak, látják el a piac szükségletét. Kétségtelenül részt vehetnének e jelentékeny fogyasztás fedezésében a hazai érdekeltek is, ha mérsékelt árakat frankokban (franco szállítás) az algiri kikötőben állapítanak meg. Legcélszerűbb volna, ha Algirban raktárt rendeznének be. Hordókban is, melyek a szüret idején kölcsönbe adatnának, kedvező üzletek volnának egy ottani magyar raktár részére várhatóak.

Magyar dohány Algirban. Algiri főkonzulátusunk a múlt év második feléről szóló jelentésében említi, hogy egy ettani czég 300 bálnál több magyar dohányt vásárolt egy marseille-i czég közvetítésével. Minthogy az ottani dohánykészletek meglehetősen kifogytak és az algiri dohánykereskedők ismét rendszeresen vásárolják az idegen árut, a magyar dohánykereskedelem közvetlen összeköttetésbe juthatna az algiri czégekkel, hol igen kedvező piacra lelne.

Szakoktatási és kísérletügyi kiállítás. A „Köztelek” 6. számában az orsz. kémiai intézet és központi vegykísérleti állomás részéről Párisban kiállítandó kollekcziót is ismertették. Pótlásul s tévedések kikerülése végett *dr. Liebermann* igazgató értesítése alapján azzal egészítjük ki ismertetésünket, hogy az ezen gyűjteményben bemutatott értékes dohány- és szőlőlevél-vizsgálatokat, valamint a borélesztőkre vonatkozó vizsgálatokat is *dr. Kossuthány Tamás* m.-óvári gazd. akadémiai tanár készítette és már régebben publikálta is azokat.

NYILTTÉR.*

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiadásában *Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése* a „Köztelek” szerkesztősége által kitüntetett pályamű. Két tábla hat ábrával. Irta: *Wiener Moszkó*. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv, ára portómentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.

* Az e rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

Szuperfoszfát chilisalétrom kénsavas-káli kénsavas-ámmon

és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

I^a rézgálicz

98-99%

jegeczekben és örölvé valamint egyéb

permetező anyagokat

legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi ipari
részvénytársaság

Budapest, V., Fűrdő-utca 8. szám.

1898. évi forgalom: 26,239 mm.

**Felhívjuk
a t. oz. gazdaközönység
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukeziókra,

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartalmak meg. Az ausztrálra felküldött és „Gyapjuaukeziók” címmel Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” című gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezelésben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s TÁRSA,

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptár 1900-ra.

A „Köztelek Zsebnaptár” ezen hatodik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír.

A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Köztelek Zsebnaptár” ára az O. M. G. E. tagok és a „Köztelek” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt

3 korona 20 fillér.

Megrendelhető

a „Köztelek” kiadóhivatalában,

Budapest,

IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

KERESKEDELEM, TŐZSDE

Budapesti gabonatőzsde.

(Guttmann és Wahl budapesti terménybizomány cég jelentése.)

Napi jelentés a gabonafüzletről 1900 január 19

Amerika ma fél ettel alacsonyabban érkezik a Cincinnati Price Current tegnap jelentése által befolyásolva.

Nálunk az időjárás szintén változó, a hideg kemény időt hozva, később esőzés váltotta fel, a mi a vetésekre hátrányos nem volt.

Buzát ma mérsékelttel kínáltak, a malmok keveset, főleg a napi szükségletre, szállításra csak némi árengedménnyel vásárolnak.

Az árjegyzés 100 kgr-ra vonatkozik:

Table with columns for 'Eladott: Buza', 'Tiszavideki' and prices for various quantities and types of wheat.

Rozs gyér forgalom mellett változatlan. Helyben illetve Budapest távoltságában 12-12,20-ig ér el.

Tengeri kevés kínálat s ugyanoly kereslet mellett tartott. Helyben 9,60-ig Budapest távoltságában 9,40-ig tiszavideken 9,--ig kel el.

Zab 10 K-tól 10,40-ig ér el helyben. A forgalom korlátolt.

Table with columns for 'Déli 12 órakor jegyez:', 'Buza áprilisra 1900.', 'októberre', 'Rozs áprilisra', 'Tengeri májusra', 'Zab áprilisra' and prices.

Szeszüzlet.

Szess. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszüzletben a hét elején az üzletmenet élénk volt és fedezési vételek folytán a szeszárok ugy azonnali, mint későbbi szállításra 50 fillérrel drágábban zárolnak.

Videki szeszgyárak által finomított szesz budapesti vasútállomáshoz és szabadraktárra szállítva 41-75-42 K. volt ajánlva, és ez áron néhány tartány létesült is.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz 50 fillérrel drágábban volt ajánlva ez áron több tétel későbbi szállításra zárulva is lett.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 36.--37.-- korona.

Bécsi jegyzés 38,80-39,20 korona, kontingens nyersszesz.

Frágai jegyzés 110.--111.-- korona adózott és 38.-- korona adózatlan szeszért.

Trieszti jegyzés --21,50 korona kiviteli szeszért 90% hektoliterje.

Kiviteli több kocsirakomány finomított szeszt vásárolt, mely Úszküh-felé lett szállítva.

Videki szeszgyárak 25-50 fillérrel drágábban zárolnak.

Budapesti várlatárak a sáten: Finomított szesz 112.--113.-- korona, szeszűszesz 112,25-113,25 K., nyersszesz adózva 110,25-111.-- korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) -- korona, denit turált szesz 36.--37.-- korona. Kontingens nyersszesz -- korona.

Az árak 10.000 literfokként hordó néküzl bérmentve budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendő.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vörös lóhere. Ez évadban gyorsan bontakozik ki az üzlet. Az elejétől fogva szilárd hangulat a detailszükséglet beálltával még jelentékenyen szilárdabb.

Luczerna már több figyelmet talál és a provencei magnak jelenlegi ára mellett e fajtaért ismét néhány tétel kelt el.

Takarmánygyémantok. Külföldi jeleltések szerint ez évben is ajánlanak olyan árut, amelynek minőségét senki sem ismeri.

Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten: Vörös lóhere 136-152 korona. Luczerna 84-90

Lujza Gözmalom Részvény-Társaság üzleti tudósítása a 'Köztelek' részére. Budapest, 1900. jan. 18. Netto-árak 100 kg-ért, Budapesten, elegysúly tisztasulyként, száskostul. Kötelezettség nélkül.

Table with columns for 'Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7', 'Ar K.', 'Takarmányliszt', 'Korpa', 'F.', 'G.' and prices.

Az Erzsébet Gözmalom-Társaság üzleti tudósítása a 'Köztelek' részére. Budapest, 1900. jan. 18-án. Kötelezettség nélküli árak 100 kilónként, teljesült tisztasulynak érve, száskostul, a budapesti vasúti vagy hajóállomáshoz szállítva:

Table with columns for 'Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7 7 1/2', 'Ar K.', '8-as takarmányliszt', 'finom', 'buzakorpa', 'goromba' and prices.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek árairól.

Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetségének jelentése. 1900. január hó 17-éről.

Az elmúlt napokban forgalmunk megélékülült. Nagy arányú hozatalaink jobb árak mellett gyorsan nyertek elhelyezést. Vaj iránt, mely eddig annyira el volt hanyagolva, nagyobb érdeklődés mutatkozott, úgy, hogy a ma érvényben levő olcsó árak mellett a külföldet kerestük fel és néhány próba-rendelést effektuáltunk Német- és Olaszországban.

Nagybani eladásaink: Marhahús vidéki 74-86 korona, borjú 86-100 korona, sertés 74-84 korona 100 kg.-kint. Bányai párja minőség szerint 10-20 korona.

Elő baromfifőből nagy tételek állottak rendelkezésünkre, sovány pulykáért 8-9 korona, magló libáért 5,50-6,50 koronát szívesen fizettek páronkint.

Prima teavaj 1,50-2,00 korona, főzővaj 1,20-1,40 koronás áronként talált elhelyezését.

Gyümölcsök a hozatalok kicsinyek, pogácsa almáért 40 korona, ponykért 31 korona volt elérhető 100 kg.-ként.

(A székelyfővárosi vásárcsarnok-gazdasági jelentése. Budapest, 1900. január 18-ig)

Has. Marhahús hátulja I. oszt. 1 q K. 104-110. II. oszt. 98-104, III. oszt. 96-98, eleje I. oszt. 92-96.

I. oszt. 86-92, III. oszt. 84-86, borjúhús hátulja I. oszt. 120-140, II. oszt. 100-120, eleje I. oszt. 108-116, II. oszt. 88-108, birkahús hátulja I. oszt. 76-88, II. oszt. 68-76, eleje I. oszt. 64-72, II. oszt. 60-64, bányai sertés 1 db 0.--0.--, hátulja --, sertésbőr magyar szalonnával elsőrendű 1 q 80-92, vidéki 72-84, szalonna nélkül elsőrendű 76-96, vidéki 68-80, sertésbőr pórköt --0.--, sertésbőr szorb szalonnával --, szalonna nélkül --, sertésbőr füstölt magyar --, idegen (vidéki) --, sonka nyers 1 kg. 96-120, füstölt belf. esonttal 120-150, esont nélküli 140-170, sonka füstölt külf. esont nélküli --, szalonna sózott 1 q 90-92 füstölt 100-102, sertésbőr hordóval 100-102, hordó nélküli 96-98, kolbász nyers 1 kg. --, füstölt 140-160, szalámi belföldi 200-350, külföldi --, malacz szopós 45 1 db 4.--0.--, szűrt 120-160.

Baromfi. a) Elő. Tyúk 1 pár K. 240-260. csirke 130-150, káppan hizott 360-4--, sovány 280, 3--, ruca hizott 480-520, sovány 0.--0.--, lud hizott 11--120, sovány 0.--0.--, pulyka hizott 10--1050 sovány 0.--0.--, b) Tisztított. Tyúk 1 db frt 140-150, 1 kg. --, csirke 1 db 100-120, 1 kg. --, káppan hizott 1 db 140-180, 1 kg. --, sózott hizott 1 db 220-280, 1 kg. 112-120, félkővér 1 db 3--4--, lud hizott 1 db 460-650, 1 kg. 112-116, félkőv. 1 db 0.--0.--, 1 kg. --, pulyka hizott 1 db 10-120, 1 kg. 100-116, félkővér 1 db 0.--0.--, 1 kg. --, ludmáj 1 db 10-20, 1 kg. 280-4--, ludzsír 1 kg. 160-20, idej liba 1 db --.

Hal. Elő. Harca 1 kg. K. 180-2--, csuka 120-180, ponty (dunai) 130-180, sügér 050-056, keszege 0.--, márna --, csomóp 120-140, angolna 0.--0.--, apró kevert 032-040, lazac --, pisztráng 0.--0.--.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. K. 016-016, előfőzött 012-012, tejszín 0.--0.--, tejföl 050-056, tehénvaj (tea) 1 kg. 140-2--, I. rendű 11--150 II. r. 11--150, olvasztott 0.--0.--, Margarin I. rendű 0.--0.--, II. rendű 0.--0.--, tehénúró 014-020, juhúró 112-120, lúptól 112-128, juhsajt 0.--, emmentáli sajt 2--2--, groj sajt 020-120.

Liszt és kenyérmű. Fehér kenyér 1 kg. K. 06-300, barna kenyér 020-022, rozskenyér 022-022, Buzaliszt 00 sz. 1 q --, 0 --, 1 --, 2 --, 3 --, 4 --, 5 --.

Hévelyesek. Lencse magyar 1 q K. 16-24, stoke-raul 36-56, borsó héjas magyar 200-24--, koptatói magyar 26-30, külföldi 2-34, bab fehér apró 12-18 nagy 120-160, színes 180-200.

Tojás. Fria alföldi (1440 db.) korona 960-1000 erdélyi (1440 db.) 940-980, mezes 90-96 orosz tojás 100 db. --, tsa tojás 10--10--, törött tojás 0.--0.--.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötes K. 0.--00 1 q 50-60, Petrezselyem 100 kötes 0.--00, 1 q 14.--18--, zeller 100db 4--5,60, karalábé 240-320, vöröshagyma 100 köt. 0.--0.--, 1 q 9,0-10,80, fohagyma 100 köt. --, 1 q 28-32--, vörösrépa 100 drb 140-240, fehérrépa, fejeskáposzta 12--20--, keikáposzta 100 db 3,0-6,0, vöröskáposzta 16,0-20--, fejessaláta 2,40-4--, kötött saláta 0.--0.--, burgonya, róza 1 q 5.--5,60, sárga 5,20-5,60, külföldi --, fekete retek 100 drb 1,20-2--, uborka nagy salátának 100 drb 0,0-0.--, savanyítani való 100 db --, savanyított 3,60-5--, zöld papr. 0.--0.--, tök főző 0.--0.--, zöldbab 0.--, zöldborsó hüvelyes hazai 1 kg. --, fejtett 1 lit. --, tengeri 100 cs6 --, karfiol 100 drb 12--20--, paradicsom 1 kg. 0.--0.--, spárga 0.--0.--, torma 1 q 22,20-34.--.

Gyümölcs. Alma 1 q K. 16-32, köz. alma 16-24, vajkorte 50-60, közönséges körte 10-14, szilva magva való 0.--0.--, vörös --, megy faj --, közönséges --, ringló --, barack kajszin --, őzsi --, dinnye görög nagy 10 drb --0.--, kicsi --, sárga faj 1 q --0.--0.--, közönséges --, szőlő 1 kg. --0.--0.--, csamege 50-90, dió (faj papirhéjú) 48-60, közönséges 40-48--, mogyoró --, szentjános magyar 0.--, olasz 24-36 narancs mezei 100 db 160-6--, pugliai --, mandarin 160-5--, citrom 180-2--, füge hordós 1 q 34-40, kókuszos 34-40--, datolya 74-80, mazsolaszőlő 76-150, agros 1 lit. 0.--0.--, eper 1 kg. 0.--0.-- kr.

Fűszerek italek. Páprka és I. rendű 1 q. K. 140-160, II. rendű 120-140, csöves --, (száztott) --, köménymag --, borsókoma --, mák 1 q. frt 50-60, méz csurgatott 80-104, sejtökben 1 kg. --, szappan szin 56-60, közönséges 44-46--, fehérbőr szitali palackban 1 lit. --0.--, vörös szitali palackban 0.--0.--, házi szilva palackban --, ásványvíz palackban --.

Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piacon 1900. jan. 19-én. (A székelyfővárosi vásárigazgatóság jelentése a 'Köztelek' részére.) Felhozott Budapestről 50 árus 72 db sertést, 0 árus 0 db süldőt, 5000 kg. friss húst, 800 kg. füstölt húst, 800 kg. szalonát, 400 kg. hájat, -- kg. zsirt, -- kg. kolbászt, -- kg. hurkát, -- kg. füstölt szalonát, -- kg. kocsonyahúst, -- kg. disznósajtot, -- kg. (- db) sonkát, -- kg. fűpörtlöt.

Videkről és pedig: Ceglédről 9 árus 140 drb sertést, Nagy-Körösről 10 árus 172 drb sertést, Nagyszékelyről 1 árus 10 drb sertést, Szabad-Szállásról 1 árus 11 drb sertést, Németkéről 2 árus 16 drb sertést,

Madocsáról 3 árus 28 drb sertést, Püspöki 1 árus 5 drb sertést, Laczházáról 2 árus 11 drb sertést, Dunaföldváról 2 árus 14 darab sertést, Tassról 1 árus 12 drb sertést, Monorról 4 árus 21 drb sertést és 48 drb süldőt, összesen 37 árus 440 drb sertést és 48 drb süldőt.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertésus 1 kg. 88-104 fillér, 1 q 76-80 korona, süldősus 1 kg. 112-120 fillér, 1 q 80-88 korona, füstölt sertésus 1 kg. 120-136 fillér, 1 q 116-124 korona, szalonna zsirnak 1 kg. 88-96 fillér, 1 q 82-84 korona, füstölt szalonna 1 kg. 120-136 fillér, 1 q 116-124 korona, háj 1 kg. 100-104 fillér, 1 q 96-100 korona, disznósír 1 kg. 108-112 fillér, 1 q 104-108 korona, kocsonyahus 1 kg. 60-72 fillér, 1 q 56-60 korona, füstölt sonka 1 kg. 120-160 fillér, 1 q 116-160 korona, kolbász 1 kg. ---, Disznósajt 1 kg. ---, hurka ---, 1 drb ---, töpörtő 1 kg. --- fillér.

Hideghusvásár az Orczy-uti élelmi piacon. 1900. január hó 19-én. (A székesfehérvári vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 68 árus 294 db sertést, 5 árus 27 db süldőt, 8000 kg. friss húst, 500 kg. füstölt húst, 6000 kg. szalonnát, 5000 kg. hájat.

Vidékről és pedig: Nagy-Szekelyről 2 árus 37 drb sertést, Szalk-Szent-Mártonról 2 árus 32 drb sertést, Czecezőről 1 árus 27 Dunapatajról 3 árus 18 drb sertést, Dunavesszéről 3 árus 16 drb sertést, Ráczkevről 1 árus 6 drb sertést, Soltról 4 árus 24 drb sertést, összesen 16 árus 190 drb sertést.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertésus 1 kg. 92-112 fillér, 1 q 80-82 korona, süldősus 1 kg. 112-120 fillér, 1 q 96-108 korona, füstölt sertésus 1 kg. 108-120 fillér, 1 q 100-108 korona, szalonna zsirnak 1 kg. 88-96 fillér, 1 q 84-88 korona, füstölt szalonna 1 kg. 108-112 fillér, 1 q 104-108 korona, háj 1 kg. 96-108 fillér, 1 q 92-104 korona, disznósír 1 kg. 108-112 fillér, 1 q 104-108 korona, kocsonyahus 1 kg. 48-76 fillér, 1 q 44-72 korona, füstölt sonka 1 kg. --- fillér, 1 q --- korona.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester utcza. 1900. jan. 19. A székesfehérvári vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott körzetekből 171 szekér réti szén, 18 szekér muhar-21 szekér zsuzsuzsma 5 szekér alomszalma, szekér tr-ka zsuzsuzsma, 3 szekér tengeriszár, 7 szekér egyéb takarmány 500 ton szén, A forgalom közepes. Árak általában a következők: réti szén 400-600 muhar 460-560, zsuzsuzsma 260-320, alomszalma 240-280, egyéb zsuzsuzsma ---, lonars ---, takarmány-szalma ---, 100 kéve tengeriszár 1600-1800 linczerna ---, sarju ---, szalmaszecské 340-380, szén ---, uj ---, zabosbukkony ---. Összes kocsiszám 223, súly 267,600 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szarumarhavásár. 1900. jan. hó 18-án. A székesfehérvári vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.

Felhajtott: belföldi 269 drb, eladatott --- drb, galicziai --- drb, eladatott --- drb, eladatott --- drb, növendék élő borju 4 db, eladatott --- drb, élő bárány --- db, eladatott --- db; belföldi 87 drb, eladatott --- drb, galicziai --- drb, eladatott --- drb, tirol --- drb, eladatott --- drb, bécsi 86tt 15 drb, eladatott --- drb, növendék borju --- drb, eladatott --- drb, 86tt bárány 647 drb, eladatott --- drb, élő kecske --- drb, eladatott --- drb.

A vásár hangulata élénk volt. Árak a következők: Élő borjuk: belföldi --- koronáig, kivételesen --- koronáig dbonkint, 78-92 fillérig, kivételesen --- fillérig súlyra, galicziai ---, kiv. --- koronáig dbonkint, --- kor.-ig, kiv. --- koronáig súlyra, tirol --- koronáig, kiv. --- koronáig dbonkint, --- koronáig, kiv. --- koronáig súlyra, növendék borju ---, --- koronáig, kiv. --- koronáig drbkint, 42 ---, koronáig, kiv. --- koronáig súlyra, Olott borju: belföldi 98-112 koronáig, kiv. --- koronáig drbkint, galicziai --- koronáig, kiv. --- koronáig drbkint, tirol --- koronáig, kiv. --- koronáig drbkint, bécsi 108-112 koronáig, kiv. --- koronáig drbkint, növendék --- koronáig, kiv. --- koronáig drbkint, élő bárány --- koronáig páronkint, 86tt bárány 11-19 --- koronáig párja.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. 1900. évi január hó 18-án. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 166 db, ugymint: jármos ökör elsőmin. --- db, közép 8 db, alárendelt --- db. Fejőstehen: fehér 0 drb, tarka 154 db, tenyészbika 4 drb, tarka tinó ---, fehér --- db, jármosbivaly --- db, bonyhádi 4 db, hizlalmi való ökör --- db, uszó fehér --- db.

Jármos ökör mindössze 4 pár volt felhajtvva, mely páronkint 620 koronával kelet el. Fejős teheneben a forgalom valamivel gyengébb: jó minőségűekre a kereslet meglehetősen tartós, gyengébb minőségek nehezebben és csak megfelelően olcsóbb áron talál-
nak vevőre.

Következő árak jegyzetettek: Elsőrendű jármos ökör ---, középmín. jármos ökör ---, 620 pár, alárendelt minőségű jármos ökör ---, Jármos

bivaly --- é. s. mm., --- K.-ig páronkint. jobb minőségű jármos ökör --- mm.-kint é. s. bekötni való ökör --- K.-ig. Fejőstehenekért és pedig: Fejőstehen magyar tehén ---, tarka kevert származásu tehén 150-230 koronáig darabonkint, bonyhádi tehén ---, kiv. --- koronáig darabonkint.

Budapesti vágómarhavásár. 1900. évi január hó 18-án. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtott: 2333 db nagy vágómarha, nevezetesen: 1256 db magyar és tarka ökör, 550 db magyar és tarka tehén, 279 db szerbiai ökör, --- db szerb ökör, --- db boszniai ökör, 9 db szerbiai tehén, 125 db bika és 114 db bivaly.

Minőség szerint: 315 darab elsőrendű hizott 1691 db középmínőségű és 327 db alárendelt min.tenhén --- db elsőrendű hizott ökör, --- db középminőségű ökör és --- db alárendelt min. ökör; --- db elsőrendű hizott tehén, --- db középmínőségű tehén, --- db alárendelt minőségű tehén.

Vágómarhából mintegy 400 drbkal kevesebb volt felhajtvva, mint a múlt heten, a kereslet változatlan, minifogva a csekélyebb kínálat következtében az árak általában 1 söt 2 koronával emelkedtek mm.-kint.

Következő árak jegyzetettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 60-66 ---, kivételesen ---, hizott magyar ökör középmínőségű 52-58 ---, alárendelt minőségű magyar ökör 46-50 ---, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40-63 ---, kivételesen tarka tehén 65 ---, magyar tehén középmín., 40-63 ---, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40-63 ---, szerbiai ökör jobb minőségű 46-54 ---, kiv. 60 ---, szerbiai ökör középmínőségű 40-44 ---, szerbiai ökör alárendelt minőségű ---, szerbiai bika 46-65 ---, kivételesen ---, szerbiai bivaly 34-46 ---, kiv. --- koronáig métermázsánkint élőszuliban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1900. jan. 18-án. (A budapesti vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott összesen 421 db. Eladatott 248 db. Jobb minőségű lovakból hátsó 10 db, eladatott 1 db, 400 --- korért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 12 db, eladatott --- db --- K.-ért, nehezebb kocsiló (hintós) 20 db, eladatott 4 db 340-380 K.-ért, igás kocsiló (nehéz nyugoti faj) 40 db, eladatott 15 db 180-280 K.-ért, ponyva 2 db, eladatott 0 db --- K.-ért; közép minőségű lovakból: nehezebb félék (fuváros ló stb.) 80 db, eladatott 35 db 84-140 K.-ért, könnyebb félék (parasztló stb.) 200 db, eladatott 160 db 54-80 K.-ért; alárendelt minőségű lovakból 57 db, eladatott 33 db 20-44 K.-ért. Bécsi vágóra vásároltatott 80 db, az állatkeret és kutyák részére vásároltatott 4 db, tulajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott --- db, ragályos betegségre gyanus ló lefoglaltatott --- db, takonykór miatt a gyepmesterhez küldetett --- db.

Kőbányai sertésvásár. 1900. január 19. (Első magyar sertésüzlet-részvénytársaság telefon jelentése a „Köztelek” részére.) Az üzlet csendes volt. Heti átlag-árak: Magyar válogatott 320-380 kilogrammos nehéz 85-87 fill., 280-300 kg. nehéz 83-84 fill., öreg 300 kg. tulí 82-83 fill., vidéki sertés könnyű 80-82 f. Szerb --- f. Román --- f. tiszta klg. páronkint 45 klg. életsúlyonon és 4% engedmény szokásos. --- Éleségárak: Tengeri uj 9-90 --- korona, árpa 12 --- kor. Kőbányán átvéve. Helyi állomány: Január 12-én maradt 22641 darab Felhajítás: Belföldről 510 darab, Szerbiából --- darab, Romániából --- drb, egyéb államokból --- darab. Összesen 510 db. Főösszeg 20151 db. Állomány és felhajítás együtt --- drb. Elhajítás: budapesti fogyasztásra (IX. kerület) 1725 drb, belföldre Budapest környékre 670 drb, Bécsbe 192 drb, osztrák tartományokba 869 drb, Ausztriába --- db. Német birodalomba --- darab egyéb országokba --- darab, összesen 3467 db. A szappangyárakban feldolgoztatott: szállásokban elhullott 1 darab, waggonokból kirakott hulla 4 darab, borsókásnak találtatott 6 darab, összesen 11 db. Maradt állomány 19684 drb. A részvény-szállásokban 4742 drb van elhelyezve. Az egészségi és tranzit-szállásokban maradt 112. 3478 db. Felhajítás: Szerbiából --- db, Romániából --- drb, összesen --- drb. Elhajítás: 1829 drb, maradt állomány 1649 drb és pedig 1649 drb szerb és --- db román. Az egészségi szemléletl. jan. 1-15 máig 85 drb a fogyasztás alól kivonatolt és technikai célokra feldolgoztatott.

Sovány sertésüzlet. (A magyar élelmiszer-szállító részvénytársaság heti jelentése. 1900. január 19-én.)

Sovány sertésüzletéről szólva, ezuttal is csak lanya hányatról számolhatunk be. A kínálat utóbbi időben némileg gyengült ugyan, csakogy annál nagyobb mértékben maradt el a kereskedők és hizlálók vétel-
kedve is. A kőbányai zárlat feloldása sem volt képes az üzletnek élénkiséget nyújtani, de annál károsabb befolyást gyakoroltak arra a folytonosan rossz budapesti és bécsi vásárok és az osztrák részről meg nem szűnő újabb és újabb zaklatások. A hizlálók a szenvedett veszteségért kárpótlást keresve, újabb beállításra szánt sovány sertéseket csak igen olcsó áron hajlan-

dók venni: ennek következtében csak kevés ügylet jöhetett létre és a múlt heti árak nehezen voltak elérhetők.

Árjegyzéseink a következők voltak: Sertésveszén átment malacok árai: 80-100 kg. súlyban (páronk.) 68-72 fill.-ig. 100-120 " " " " 66-72 " 120-160 " " " " 66-70 " Sertésveszén nem átment malacok árai 100-120 kg. súlyban páronkint --- 50-56 pusztán átvéve 4% levonással.

Ingatlanok árverései (40000 korona becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Jan. 22.	Budapesti kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Unger Mátvás	42904
Jan. 22.	Debreczeni kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	özv. Cséke Lajosné	51172
Jan. 24.	Szabadkai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Matkovics Antal	44000
Jan. 26.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Dorman Armin	184202
Jan. 29.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Wolf János	113536
Jan. 29.	Tasnádi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Eördögli Emília	46244
Jan. 30.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Niklesz János	52976
Jan. 31.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Perich Károly	298008
Jan. 31.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Perich Károly	298009-80
Feb. 5.	Nagy-Becskerekí kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Popov Paja	74308
Febr. 7.	Szécsényi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	báró Nyáry Jenő	109080
Febr. 8.	Maros-ujvári kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	br. Kemény Simon	46000
Febr. 15.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Müller Lajos	433564
Márcz. 28.	Szentesi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	br. Maasz-burg Sándor	44824

Szerkesztői üzenetek.

B. L. urnak, Bátorkeze. Gazdasági segédtsízt leg-
alább 3 havi felmondásra tarthat igényt. Ezen három
óra járó fizetést tehát joga van követelni.

H. E. urnak, Vinná. A szőrféregre és májmé-
telyre vonatkozó kérdésére a feleletet már lapunk
m. évi 79. számában közöltük.

Elsőrangú hazai gyártmány.
Göcsseplők
Pontos ozim:
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPEST.
Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
ÖSSZES
gazdasági gépeket gyártja.
Rendelések megtétele előtt kérjük minden
szakbavágt kérdéssel bizalommal hozsánk
fordulni.
Részletes árjegyzékkel
és szakkereső felhívogatóval díjmentesen szel-
gálunk.
Börpészek
Vásárlók

Vin
tej
mel
PI
VI
50
IT
fosz
Nél
Cson
kális
kalás
h
bárho
Kénsa
mütrág

Vintschgau hasas tehének
tejelési képesség
2500—3000 liter,
 melyet több oldali **bizonylatokkal** igazolhatok,
 kaphatók

PICK OSWALD-nál,
 VIII. Külső Kerepesi-út 1. sz.

Superfoszfátok állati és ásványi eredetűek, legolcsóbb

foszforsavas trágyaszer minden talajra.
 Gyors hatásért kezesség, legnagyobb eredmény.
Nélkülözhetetlen a tavaszi vetéseknél,
 semmi más foszforsavakkal nem pótolható.

Ajánlok továbbá:
Csontlisztet, Chilisalétromot, kénsavas ammoniákat, kálisót, kainitot, különleges műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, **themenau szab. szuperfoszfát-gyepszet**

herések trágyájául és az istállótrágya konzerválására;
 takarmánymeszet stb.

bárhova versenyképes áron szállít a legszigorubb tartalom-szavatolás mellett

Kénsav- és műtrágyagyár **A. SCHRAM** Ludenburg-Themenau és Lissek Rostok m.
 Központi iroda: **Prága, Heinrichsgasse 27.**

Wir empfehlen zur Veranstaltung sowie zur Aufhängung die bekanntesten
 inhalten, reich illustriert, elegant ausgestatteten Musterbüchlein:

Allgemeine Wein-Zeitung Redakteur: Antonio dal Rio, 3000 Don-
 nerstag erscheint eine Nummer. Abonnements-
 preis: 3 Franc. In Frankreich, 4 Franc. 1899

Wiener Landwirtschaftliche Zeitung Redakteur: Hugo S.
 Gitschmann, Gröbnerstr.
 10. 1899. Preis: 3 Franc.

Oesterreichische Forst- und Jagd-Zeitung Red.: C. Terfort, Göl-
 d. 1899. Preis: 3 Franc.

Hugo S. Gitschmann's Journalverlag, Wien, I., Dominikanerbastei 5.

Fairbanks mérlegek a legelőkeltebb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tel-
 zésiós fémmérőkarral bírnak s a hídra tett terhet minden ponton
 egyenlően mérlegelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük miatt fogva egy
 hazánkban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkiválóbb mérlegek.
Gazdasági-, székér-, marha-, zedk- és raktári

mérlegeinket

ezelészeti és a csónak megfelelő szerkezetüknek fogva különösen a gazdasá-
 gok és uradalmak részére a legelőkeltebb ajánlhatjuk. A jutányos árakban,
 melyek súlyokkal számított jobb kivitelű tíze-
 des mérlegek áránál nem magasabbak, a hi-
 telesítés, csomagolás és loco vasutára való fel-
 adás költségei már befoglaltnak. — Gazda-
 sági egyesületi tagok érkező évi részvételük.
 Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Megrende-
 lések közvetlen központi irodánkhoz, Andrassy-ut
 14. címzandők. Árjegyzékkel, felvilágosítással
 szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPCYÁR részvény-társaság,
 BUDAPEST, Andrassy-ut 14. Gyár: Külső Váci-ut 156.

Eladó csemeték.
 Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Gazdasági Egyesület
 faiskola telepén

eladó:

100,000 darab egyéves akáczesemete	ezrenként 10 kor.
25,000 " " gledicia " "	" 12 "
15,000 " " kétéves eperfa " "	" 11 "

A dus gyökérezetű, erőteljes növéssű esemeték, iskolázásra,
 elősövény, szegély- és védültetésre kiválóan alkalmasak.
 Arak csomagolással együtt, vasutállomáshoz szállítva ér-
 tetnek. Nagyobb megrendelések után megfelelő engedmény.
 Megrendelések

Egyesületi titkárság Szolnokra
 (megveház) kéretnek. 140

Hanna árpa

vetőmag

nagy mennyiségben eladó a Lévai urada-
 lomban métermázsánként tizenöt koronáért vevő
 zsákjaiban. Megrendelés intézendő a

Léva urad. igazgatóságához
 Léván (Bars megye.) 207

„Hortensia“ burgonyát

fajtisza válogatott minőségben ajánlok vetőmagul Király-
 telek állomáson métermázsánként öt koronájával. Ezen
 burgonyafaj egy szeszgyártási, mint asztali czélokra
 minden talajban kitűnőnek bizonyul egy rendkívüli bőtermő-
 sége, nagy 18—22° keményítő tartalma, mint különösen
 kiváló tartóssága által.

Rendelések hozzám címzandők és míg a készlet tart,
 fagymentes időben fognak gazdasági intézőségem által Király-
 teleken pontosan elintéztetni. Wagonrakomány vételénél ár-
 engedmény.

HAAS IGNÁCZ
 Nyiregyháza. 162

Tavaszi vetésre
 első minőségű

Hanna-Pedigree árpát,

mely utótenyésztése az eredeti Kvassitzi árpának.
 Ezen árpafaj már évek óta nagyon beválik; mivelhogy
 a mellett, hogy dusan fizet, oly minőségben terem, mely el-
 ismert finomságánál fogva sörfőzésre kiválóan alkalmas
 és mint ilyen a legnagyobb áron adható el. 9069

Czukorgyár Diószeghen,
 66 Pozsonymegyében.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemezgyár, malomépítész

Budapesten, V., Külső Váci-ut 46.

Ajánl:

Olajsajtókat viznyomással és kézi hajtásra

Olajmagzuzógépeket

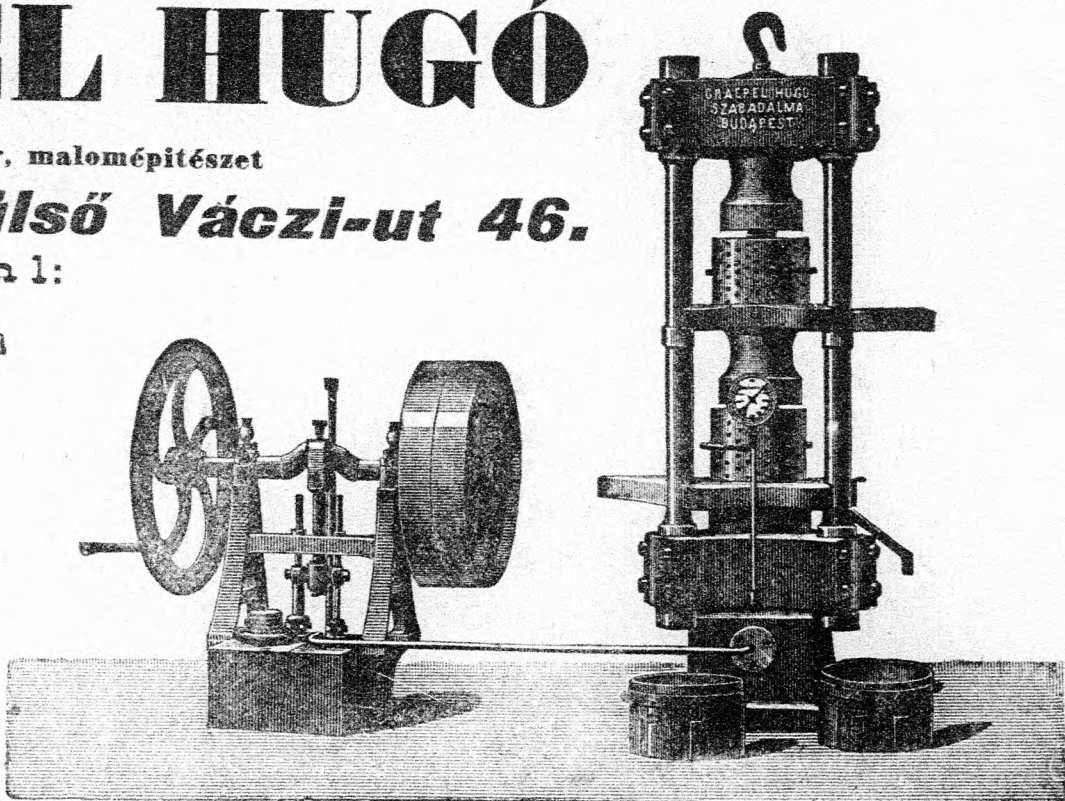
Olajmagpörkölógépeket

Olajmagpépgyurógépeket

Olajmaghajalójáratokat

és teljes

Olajgyári berendezéseket.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A budapesti marhavásártéri vásári-pénztár részvénytárs.:

szarvasmarha, borju, juh, kecske, bárány és sertések

bizományi eladásával

foglalkozik.

A bizományába küldött állatokat — kísérő nélkül lehet feladni. A tulajdonosnak az eladásnál nem szükséges jelen lenni. A feladott állatokra a feladási-vevény ellenében megfelelő **előleget nyújt** hatóságilag megállapított kamatláb mellett.

Vasuti küldemények czimzendők:

Vásárpénztár, Budapest, Ferencváros.

Levél, sürgöny, telefonczim: „VÁSÁRPÉNZTÁR—BUDAPEST.”

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

T. Cz.

Van szerencsénk **itj. lovag Proskowetz Imre ur** következő tenyészeit szíves figyelmébe ajánlani:

Evek sora óta nem csupán a belföldön, hanem a külföldön is a legnagyobb és folyvást növekvő sikerrel elterjedt és mint szinte korszakalkotó tenyészet általánosan elismert

Védjegy.

Az érdekeltek biztosítására egy **rögtönül** valódi vetőmag beszerzésénél, melyet egyedül mi gazdaságainkon, minden más fajta kizárásával tenyésztünk és kultiválunk, ezen tenyészetünket az olmtzi kereskedelmi és iparkamara védjegy-bejegyzési hivatalánál R. Z. 1776 H. K. sz. a. fennebbi **védjegyvel** bejegyeztettük, a mire az érdekelteket különösen figyelmeztetni bátorodunk. Felkérjük, hogy megrendeléseit mielőbb hozzánk juttatni sziveskedjék, hogy a készletnek megfelelőleg a szükségletnek megfelelőhessünk, minthogy árpankat már több ízbea még újév előtt teljesen eladtuk. A megrendelések azon sorrendben eszközölhetnek, a mint nálunk beérkeznek.

Kwassitz eredeti Hanna korán érő rozs,

mely szintén úgy bel-, mint a külföldön jónak találtatott. Ezen tenyészet is kiváló koránérésű által tűnik ki, úgy hogy learatása a kései rozsneműek és az árpa előtt történik, a mi a gazdasági üzemnek nagy hasznára válik. Kwassitz korán érő rozsunk jó termést ad, hosszú szalmát és a legtöbb finomhéjas, fodrozott, zöld színű szemet tartalmazza (84% zöld szem, szemben a pelkusi rozssal, mely 54%-ot tartalmaz). A zöld szemek tudvalevőleg értékesebbek — mert nitrogén tartalmuk nagyobb — mint a másszínűek. — A vetés, mint eredeti Hanna árpanknál, átlag 150 kg. hektáronként. Végül **Kwassitz nemestenyésztési cukorrépa-magunkra** (Klein-Wanzlebeni fajta) bátorodunk szíves figyelmét felhívni, melynek előnyei ismeretesek. Felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

Kwassitz cukorgyár részv.-társaság.

Posta- és távirtdaloms: Kwassitz. — Kaiser Ferdinands-Nordbahn állomás: Kwassitz Tlumatschau (Morvaország.)

Schutz-Märke.

A leghozamképesebb és legjobb

sörárpa faj

a „Genossenschaft der Hannagersten produzenten Prerau“ (Mähren)

koránérő

Hanna árpája.

Ajánljuk míg a készlet tart 100 kgként **10 frtért** zsák nélkül, Prerau állomás-hoz szállítva. 9108

Minta 10 kr. bélyeg beküldése ellenében bérmentve.

Egy waggon vételénél nagy árengedmény.

176679 F. I.

Magy. kir. államvasutak

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó Körös-Belovár-Verőce-Bácsi h. é. vasút Katalena-Verőce-i vonal része az összes forgalomra berendezett Katalena-Kloster, Pitomaca és Srisic-Bukovica állomásokkal, továbbá a szintén összes forgalomra szolgáló Vekosabljevica rakodó-állomással, végül a csupán személy és podgyászforgalomra berendezett Kloster megállóhelylyel 1900 évi január hó 2-án a nyilvános forgalomnak átadott.

Budapest, 1900. január hó 4-en.

Az igazgatóság,

(Utányomás nem díjaztatik)

Fedezési hirdetmény.

King Almonarch, kit. record 1:35 sötét sárga importált **amerikai ügető mén**, ell. 1889-ben, 168 cméter magas, apja **Almonarch** (record angol mföld 2:24¹/₂, 14 ivadékkal a 2:30-as listában) anyja **Dam of S. R.** (S. R. ang. mföld recordja 2:09¹/₄).

Gróf Zichy János zichy-ujfalusi ménésében, díj 100 korona;

kancáknak csak a zab számítatik fel. Bejelenteni lehet

Gróf Zichy Kázmérnál,

Zichy-Ujfalu (vasut-, posta- és távirtda állomás), Fejérmegye.

178

Egy dísz

a „Kö

Hazai Ipar

Csakis
a
Hazai Ipart
pártoljuk.

FUGHS és SCHLICHTER.
Budapest, VI. Jász-utca 7.

Leopold Adolf bőrgyára
Tata-Tóváros.

Vesz mindennemű állati bőrt, szerződésileg is.
Készít szarvasbőrt, mosó-, törő bőrt, cseres, fehér irhát, ezekből állandó raktár. Elvállal minden e szakba vágó munkákat.

6446

Knuth Károly
mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:
BUDAPEST,
VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, cölöttek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és róleum váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.
Tervek, költségvetések, földmívelési előirányzatok gyorsan készítenek.
Legjobb minőségű kőszén- és szénraktáron.

197974/99. C. 1/b.

Keleti J. orvosi műszergyáros
Budapest.

Főraktár: Koronaherczeg-utca 17. sz.
Gyár: (Motor-erővel) IV., Károly-laktanya.

Állandó nagy raktár mindennemű állatorvosi és gazdasági műszerekből, a legújabb előírás szerint. Olcsó és jutányos árak.
Javitások és műköszörülések elfogadtatnak.
Képes árjegyzék ingyen.

Hirdetmény.
Magy. kir. államvasutak.

(Osztrák-magyar vasuti kötelek. Nyugat magyar osztrák vasuti kötelek. Reexpediciós kedvezmény Kolinban betárolt finomított cukorküldeményekre nézve.)
Az 1898. évi január hó 1-től érvényes díjszabás I. rész áruosztályozása szerint C. 32. a) tétel alá tartozó cukorküldeményekre, melyek Pecek állomáson teljes kocsiakománnyal feladattak s Kolinban az „Uvoeni banka” tárházában betároltattak, onnan pedig a Duna jobb és balpartján fekvő budapesti állomásokra, valamint Ó-Buda Filatori gát állomásra reexpediáltattak, a reexpedició kedvezménye 1900. január hó 1-től visszavonásig, de legkésőbb 1900. december hó végéig engedélyeztetik.
Minden reexpediált küldemény után 100 kg.-kint 6 fillér (hat fillér) reexpediciós illeték számíttatik, egyebekben pedig a Magyarország és Ausztria tárházában betárolt és azokból reexpediált áruk kezelésére és elszámolására 1900. január hó 1-től érvényes határozmányok mérvadók.
A reexpediciónak legkésőbb a betárolás napjától számítandó 12 hónapon belül kell megtörténnie.
Budapest, 1899. december hóban.
A magy. kir. államvasutak igazgatósága

Kwizda féle Korneuburgi marha táppor

Kwizda János, Borenc.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:
A sertés javítása és hizlalása
gazdák és hizlálók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.
Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár

Minden fajta erdei csemetéket

erdők és sövények alakításához, szép és olcsó: fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomorú fenyő, Douglas fenyő, vörösfenyő, vörös és fehér égerfa, akácfa, fehér juhar, berkenye és bodzafa csemetéket ajánl 105

Gutsverwaltung BOROWNA
posta: BOCHNIA, Galiczia.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Díjjal kitüntetett
Westfalia'-Separator

ANTON TOMS
WIEN OBER-ST. VEIT, XIII/7, Einsiedelgasse 3.
Gazdasági, borszállati és tejgazdasági gépek és eszközök.

7. SZÁM

amerik
a. Patel
Patchen
R
Fee
A
tatnak.
Be
Ercsi,
180

2362/1900. C/

(Saj
Az 190
básokban a k
A II. ré
betároló állom
Slodjovec áll
A II. ré
utirány sorszá
Budape

A
sége a
delme
5
ajánl,
brutto:

Tejgazdasági Zsebnaptár az 1900-ik évre

ELSŐ ÉVFOLYAM.

Szerkeszti és kiadja:

JESZENSZKY PÁL

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárja.

Ára: O. M. G. E. tagoknak, a Gazdatisztek Orsz. Egyesülete, valamint a Tejtermelők Egyesülete tagjainak ajánlott küldéssel 1 frt 65 kr.

Bolti ára 2 forint.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen.

Megrendelhető a „Köztelek” kiadóhivatalában, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Jaco 9763

amerikai ügető fekete mén, született Amerikában 1888, a Patchen Wilkes 3550 (v. George Wilkes 519) a. d. Lida Patchen (v. Cambrino Patchen 58).

Record Amerikában 2 : 29.

Fedezési díj 100 korona.

A kanczák ellátására nézve a kisbéri feltételek alkalmazhatnának.

Bejelentések az **eresii uradalmi tisztartóshoz** Ercsi, Fejérmegyében, intézendők.

Eresii uradalmi tisztartóság
Guttman Lajos, s. k. tisztartó.

180

2362/1900. C/H.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Sajtóhiba helyesbítések a magyar adriai köteléki díjszabásokban.)
Az 1900. évi január hó 1-től érvényes magyar adriai vasúti köteléki díjszabásokban a következő sajtóhiba helyesbítések eszközöltettek:

A II. rész 1. füzetében a 83. oldalon Pakrácz állomásnál az 1., 4. és 8. számú betároló állomások rovataiban az „1” helyett „—” jel iratott, továbbá a 187. oldalon Slodjovec állomás IV/b kivételes díjszabásának tétele „246”-ról „228”-ra helyesbített.

A II. rész 2. füzetében a 122. oldalon Budapest déli v. (S. B.) állomásnak utirány sorszáma „55”-ről „50”-re helyesbített.

Budapest, 1900. évi január 5.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága egyúttal a többi részes vasut igazgatóságok nevében is.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)

A nagyméltóságú gróf Kottulinsky-féle urad. intézősége a **tavaszi vetés időnyre, korai igen jövedelmező hektoliterenkénti**

56 kilós zabot

ajánl, 100 kilónként **16 kor. 40 fillér**, zsákkal együtt brutto: nettoért, franco a Német-ujvári állomásról szállítva.

Actiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels

ezelőtt Goeppinger & Co.

Weissenfels, Oberkrain.

Szabadalmazott **aczell hordók**

A hordóban levő folyadék nem veszít súlyából kiszivárgás, felszivódás és apadék által. Nincs tűzveszély.

Petroleum, benzin, festékek, szesz, olajok, alkáliák stb. részére.

Amerikai szabadalmazott **aczelláncok forrasztás nélkül.**

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

7217

Reichskanzler nevű, 22% keményítő tartalommal bíró

szeszgyári burgonya,

2 frton 100 kilónként zsák nélkül eladó. 10 q felüli megrendelések

Gróf Pálffy József uradalmi igazgatóságához, Szomolányra intézendők. 9100

„ADRIA“

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság

Vezérigazgató: HOFFMANN S. és V.

1900. január havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1900. január
Fiume	Liverpool	Lesbian	1-10
"	Tanger, Pernambuco, Bahia	Deák	10
"	Rio de Janeiro, Santos	Cypria (C. L.)	5-15
"	Liverpool	Jókai	5-15
"	Rouen	Baross	10-20
"	Gibraltár, London	Rosario	10-20
"	Hull, Newcastle	Athenian	15-25
"	Liverpool	Syria	15-25
"	London	Róma	15-25
"	Hamburg	Báthori	15-25
"	Antwerpen	Báthori	25
"	Barcelona, Valencia	Zichy	21-31
"	Algier, Glasgow	Mátyás király	21-31
"	Oporto, Bordeaux	Saragossa C. L.	21-31
"	Liverpool	Kálmán király	25/15/II
"	Rotterdam, Antwerpen	Szent-László	25/15/II
"	Rouen	Lusitania	25/15/II
"	Hamburg		

1 Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány be nem jelentett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e kikötőket nem érinteni. A *-gal megjelölt viszonylatban a gőzös Triestet is érinti.

Honnan	Hová	Gőzös neve	1900. január
Liverpool	Fiume-Triest	Samaria (C. L.)	1-10
Hull, Newcastle o/T.	Triest-Fiume	Yeddo	1-10
London	"	Petőfi	1-10
Liverpool	"	Algerian	5-15
Rotterdam,	"	Stefania	10-20
Bordeaux	"	B. Kemény	10-20
London	"	Austria	15-25
Liverpool	"	Alsatian	15-25
Antwerpen	"	Nagy Lajos	15-25
Rouen	"	Szent István	15-25
Glasgow	"	B. Kemény	21-31
Liverpool	Fiume-Triest	Tyria (C. L.)	21-31
Hull, Newcastle o/T.	Triest-Fiume	Finland	21-31

Középtengeri szolgálat.

A) Fiume—Malta—Sicilia—Marseillei vonal. Zrínyi 6-án, Rákóczi 13-án, Tisza 20-án és Andrassy 27-én indul Fiuméből Marseillebe.

Tisza 7-én, Andrassy 14-én, Zrínyi 21-én, Rákóczi 28-án indul Marseilleből Fiuméba.

B) Fiume—Sicilia—Marseillei gyorsvonal. Buda 4-én, Adria 11-én, Szápáry 18-án, Árpád 25-én indul Fiuméből Marseillebe.

Szápáry 4-én, Árpád 11-én, Buda 18-án, Adria 25-én indul Marseilleből Fiuméba.

SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon
PROPPER SAMU
 Budapest, Váci-körút 52. szám.

Előre bocsátva, hogy **Sack Rudolf** világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam kaphatók:

Ajánlom közkedveltségű **egyetemes és többvasu ekéimen** kívül sík és dombos talajra egyaránt kitűnően alkalmas **sorba- és szórva vetőgépeimet**

**szecskavágó-,
 répavágó gépeimet.**
 Rési, járgány- és göshajtásra

járgányaimat,
 a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmánypároló**
 készülékemmel s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.
 Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

A méltóságos **Báró Vécsey József** ur többszörösen kitüntetett s legutóbb a **Szegedi orsz. gazd. kiállításon** díjat nyert **Csegöldi gulyájából**

eladó

**17 darab 2 éves és
 4 darab 3 éves**
 tenyész-igazolvánnyal bíró

magyar faju bika.

Az eladás **február hó 11-én délelőtt 9 órakor kezdetik, de előjegyzés addig is elfogadjatik.**
 Az árak szabottak és pedig a 2 éveseknél 400—600 koronáig, a 3 éveseknél 600—800 koronáig. — Két vagy több vevő kívánságára a többek által előjegyzett állatokra árverés kérhető.
 Bővebb értesítést nyújt és eladást eszközöl
 Csegöldön (u. p. Jánk) 210

Sz. Tréger Albert
 urad. intéző.

Eladó birtok.

Orgovány pusztában, **Izsák** (pestmegyei) községtől és vasuti állomástól félóránnyira, mintegy 105 katasztrális holdas, **első osztályú szántóföldből álló, cukorrépatermő birtok** tanyaépülettel, akár egészben, akár parcellázva 5—10 holdas részletekben 63,000 koronáért, a lehető legkedvezőbb fizetési feltételek mellett eladó. Venni szándékozók forduljanak a tulajdonos

Halasi Gazdasági Bank Részv.-társasághoz,
 hol közelebbi részletek megtudhatók. 190

Kalmár Vilmos
 Budapest,
 VI. kerület, Teréz-körút 3. szám.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezérképviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomassalak),
 „**Martellin**” dohánytrágyát, **Kainitot.**

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Legujabb szerkezetű kitűnő trágyaszóró gépek a legolcsóbb áron. 40

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

1651/II/1. szám.

Hirdetmény.
**Egy éves
 méncsikók
 vásárlása.**

Felhivom mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában legalább is 4 jó származású, erős csontú, szabályos testalkatú, saját nevelésű egyéves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat, a helynek és utolsó postájának, a hol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó s 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban, legkésőbb

1900. évi február hó 1-ig

bejelenteni sziveskedjenek, mivel az ezen határidőn túl érkező bejelentések figyelembe vétetni nem fognak.
 Budapest, 1900. évi január hó 6-án.

M. kir. földmívelésügyi
 miniszter.

170

KAINIT
 nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Árak:

nagyban wagon-rakományonként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomások szerint 130—140 frt közötti váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyideűleg a kainit árát egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendőek.

PAUCKSCH, BUDAPEST, József-körút 25.

H. PAUCKSCH részvénytársaság
főkelepe.

Törzsgyárunk **LANDSBERG** ajw.

gépgyár, vasöntöde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely

53 éves fennállása óta

mint legkiválóbb különlegességét

legjobb jövedelmező

rendezett be a legujabb rendszer szerint.

50 év óta körülbelül 1800 telepet állítottunk fel.

Szállítjuk továbbá a szükséges berendezéseket szeszfinomítók, keményítőgyárak, tejgazdaságok számára, átvesszük régi szeszgyárak teljes átalakítását és egyes szeszgyári gépet vagy készüléket is legújanyosabban szállítunk.

Megkereséseket **Paucksch, Budapest, József-körút 25.** címre kérjük.
(Gyártelep: Kőbánya.)

Tessék árjegyzéket kérni
a világhírű erfurti magvak budapesti főraktáráról.

J. C. Schmidt erfurti magtermelő német cs. udvari szállító képviselője

Radwaner és Rónai
Budapest, V. ker., Nádor-utca 8. sz.

T. cz. gazdaközönség

figyelmébe. A közlekedő idény alkalmából ajánlok t. cz. gazdaközönségnek földbirtokos és bérlőknek **gazdatiszteket, gépészeket, molnárokat, kovácsokat, szeszfőzőket**

és egyéb a szakmával rokon alkalmazottakat.

T. cz. főnök urak részéről semminemű díjat nem igénylek.

Krakauer Ármin
mezőgazdasági személynök elhelyező intézet
Budapest, VII., Sip-u. 14.

Társai vetésre ajánlok első minőségű

Hanna Pedigree árpát

eredeti Kwassitz első után-tenyésztése Bars megyei gazdaságomból. Ezen árfaj már évek óta ugyebár termősegre, mint korán-érésre és kiválóra kitűnően beválik.

Eredeti Kwassitz Hanna Pedigree árpa vagy **Duppau zabból** szintén szolgálók

Megvételre

keresteknek ócska, hasznavehetővé vált lokomobílok, gőzkazánok, gépészek, ócska vas és korcsolt vas a legmagasabb árak mellett.

Sírvos ajánlatok német nyelven „Eisenwerk R. 5.4” jel alatt a kiadóhivatalba kérem.

202

Veszek fákat

ha nagyon olcsón kapom, de csak 3-5 éveket, pár ezer jegenyét és nyárfát, továbbá pár száz törpe törzstű gyümölcsfát, platánt, éger, topolyt, akácot. Részletes ajánlatok intézendők Málssin Vilmoshoz, Budapest, IX., Dohány-ut. 23. 198

Két darab

Mac-Cormik kéveköltő aratógép, teljesen jó karban, majdnom új, aratóra egészen elkészítve, eladó a Malsai gazdaságban, u. p. Tolna-Hidegkút. 189

Határ ültetésre

alkalmas 3-4 éves fekete nyárfák csemetékéből, mintegy 1000 ábra ker ajánlatot a Malsai gazdaság, u. p. Tolna-Hidegkút. 188

A kőbányai Király-Sörfőző,
Dr. Korányi és Dr. Kötly egyetemi tanár urak által gyógyászatra ajánlott

Goliát-Malátasöre
Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használhatók és együtt

legkellemebb üdítő ital.

Vidékre, kőbányai vasúti állomáshoz szállítva; nagy palackok: 19 kr., kis palackok 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy ládáért 1 frt 80 kr., kis ládáért 1 frt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-u. 40. és a vidéki raktároknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-ekben is.

7792

Kisebb

birtokot (300-500 holdig) keresek életjáradékra. Ozim a kiadóhivatalban. 39

Eladó

egy 20 lőeresű Fowler-féle gőz-ekékészlethez tartozó, új karban levő

négyszeres mélyítőke

Fekete puszta állom. Lepsény. Bővebb felvilágosítással szolgál.

194

Lamm Ármin,
Budapest, Andrassy-ut 94.

Felső-láncai

gazdaság vezetésre (Abauj-m. p. Perény) kaphatók ill. Némethi állomásra szállítva, zsák önköltségen, q-ként: Champlain tavasz buza 20 korona, Chevallier Peeries és Hanna sörárpa 16 kor., Golden melon sörárpa 17 kor., Duppaui zab, Canadai tengerei 16 kor., Szepességi bors 20 kor., takarmányrépamagvak 80 kor., vasszabok 40 kor. Nagyobb vételnél ártengedmény.

186

Bauer B. Gyula
mezőgazdasági, kereskedelmi bizományi iroda.

Közvetít a legújanyosabb utólagos díjazás mellett: Nagyon olcsó és magas összegű jelzálog törlesztéses kölcsönöket, valamint II. helyű bekebelezésre nyílt hitelt.

Igen előnyös előleget szerez függőteremre és raktáron levő gabonára, valamint elvállal minden gazdasági termény legjobbjait értékesítését.

Sovány és kövér sertéseket, valamint egyéb jószág eladását is elvállalja akár otthon, akár a ferencvárosi consumvásárban kirándulások árterjesztésénél.

Közvetít birtokok vételét és eladását, valamint bérleteket és kereskedelmi szakmába vágó megbízásokat.

Egész éven át szolgálhat legolcsóbb szalonával. Jelenleg kínálat kötelezettség nélküli prima vastag pórkótt szalonát 82 koronáért.

Minden felvilágosítás díjtalanul adatik.

Grünwald Sándor

gabonakiviteli üzlete

Budapest, IV., Aranykéz-utca 7.

Champaine

tavasz buza vetőmag eladó mmásánként stótki vasutai omáson 8 frtért. Ugron Ákos, u. p. Tab, Somogy megye. 183

Vörös heremag,
helybéli termés, első kézből kapható Seb. nebeck Lászlónál, Kálcsán. 188

A növénytermelési
kísérleti állomás által kipróbált burgonyafajok közül a legelsőrendűnek elismert Prof. Márker-féle 2P keményítő tartalommal bíró vetőmag burgonya van eladó a Baranya-Szent-Lőrinczi uradalomban.

Ára q-ként 5 korona, a darányi állomáshoz szállítva. Teljes kocsirakománynál 1 korona engedmény q-ként. Bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi Szántástársaság, Baranya-Szent-Lőrincz-en. 211

Vetőmag árpa.

Báró Harkányi Frigyes taktaharkányi uradalomban **eredeti Hallett Chevallier pedigree és Kwassitz Hanna pedigree mag után termelt VETŐMAG ÁRPA** 100 kilónként 18 koronáért loco Szerencs állomás **ELADÓ.** Megrendelések az **uradalom Központi irodájához Budapest, Andrassy-ut 4. sz.** intézendők.

149

Birtok

Budapest közelében, Duna mellett mintegy 100 nagy, hold, melyből 26 hold elapítás alatt levő nemesítve, szőlőgazdasági épületekkel és felszereléssel együtt eladó. Ozim a kiadóhivatalban. 135

Legtökéletesebb
Milliókat adhat kőbányai és vidéki
Kéveköltő

BUZA, ÁRPA, REPOZE

betakarításához szállít

Pollák Sámuel és Grüner Szeged.

KÖTÉL, ZSÁK és PONYVA
Árlapunkat készséggel küldjük bérmentve.

HIRSCHL és BALÁZS olaj- műszaki és gazdasági cikkek.
Budapest, VI. ker., Vörösmarty-utca 46.

Raktár következő cikkekben:
Gépolaj, Repce- és Olivaolaj,
Tovotte-kenőcs, Kocsikenőcs,
Vaselin, Faggyu, Kátrányártmányok,
Petroleum,
Császárolaj, Takaróponya, Zsák, Permetező,

Elsőrendű Lópokróczok
Gépszijak, Balataszij.

Műszaki cikkek malmok- és szeszgyárak részére.
Önműködő kenőszelenczék stb.

Árjegyzékkel és külön ajánlatokkal kívánatra szolgálunk.

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szög 4 fillér, feltűnő betűkkel 8 fillér Czim közlésénél minden betűnél 60 fillér bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésnyel vételnek fel a kedvezményes rovathoz.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Maisai
gazdaság pályázatot hirdet egy megürült irnok állásra, mely márczius elsejére betöltendő és 300 korona évi fizetéssel s elhatárolt vag. összekötve. Komoly szorgalmas pályázókideg miközöttük igazoló okmányok saját kezűleg irt másolatát, melyek vissza nem küldetnek, küldjék Bischitz Lajos czimen, Tolna-Hildgútra. 167

Földmives-
iskolát végzett, nős, erélyes gazda azonnali belépésre keresetk, szőlőműveléshez értek. Könyvben részeseink. Czím: Tomka Gyula, Arad. 190

Gazdasági
Irnok kerestetik folyó év tavaszán való belépésre. Évi javadalmazás 300 korona és teljes ellátás. Folyamodástól megkivántatik gazdasági tanintézetű végzettség, irndai munkákban és könyvvezetésben jártasság. Sajátkezűleg irt folyamodványja és esetlegeddiggi működéséről szóló bizonyítvány másolatát, melyek vissza nem adatnak, Péter István gazdaságihoz czimzendők Pta. Kupa, utolsó posta Kunagota, Csannámegye. 204

Alólirott
uradalomban betöltendő egy gazdasági irnok állás. Ebben részesei azon gazdasági tanintézetet végzett fiatal ember, ki több évi gyakorlati hivatkoztatik. Bizonyítványok másolatával felszerelt pályázati kérvények Uradalmi főbernökhez czimre küldendők Saranyasz. Lőrincz-re. 212

ÁLLAST KERESŐK.
Intéző
vagy ispán állást keres egy nőtlen földmives iskolát végzett intelligens fiatal ember, ki 10 évi szolgálatról jó bizonyítványokkal rendelkezik. Jelenleg négy év óta hitbizományi uradalomban mint segédintéző van alkalmazva, az állást bármikor elfoglalhatja, czimre megtudható a kiadóhivatalban. 212

Önálló
gazdasági állást keres 30 éves, gazdasági tanintézetet végzett, 18 évi gyakorlati, jó bizonyítványokkal rendelkező helyen, ahol megköszönhető. Szíves megkeresések "R" alatt a kiadóhivatalba keretnek. 176

Földmivesiskolát
kitűnő sikerrel végzett, 40 éves, nőtlen, kiszolgált altiszt, jelenlegi állását változtatni óhajtja. Járta a gazdaság minden ágában, mire kitűnő bi bizonyítványokkal rendelkezik. Állást bármikor elfoglalhatja. Czime a kiadóhivatalban. 153

Önálló
gazdasági állást keres, 34 éves, csiládos, protestáns, Keszthelyen jeles sikerrel végzett gazdasági 14 évi praxis és elsőrendű ajánlatokkal. A gazdaságban teljesen otthonos, tehénmest, bivalis, cukorrépa, dohánytermelés. Kőrös, adás-vételről és irndában is. Állást az egyezkedés képest rövid idő alatt, de esetleg fél év múlva is elfoglalhatja. Szíves megkeresések Magyar néven továbbá a kiadóhivatalban. 155

Kanász számadó.
43 éves, nős keresetény, 15 évet mint számadó nagyobb uradalmakban töltött, tud irni olvasni, érti a malacz nevelést és sorteszitálást bármikor belépésre állást keres, szíves megkeresések a kiadóhivatalba keretnek. 134

Intézői
vagy számvévi állást azonnali belépésre keres a gazdaság minden ágában tükéleken jártas — 14 esztendő gyakorlati nagyobb uradalmakban — gazdaság. Szíves ajánlatok "S. J." jelleg alatt a kiadóhivatalba keretnek. 175

Okleveles
erdőőr, ki elméletileg és gyakorlatilag képezett az erdőszetben, vadászban, táczánnyásztásban tökéletesen jártas, állást keres bármikor belépésre. Czim a kiadóhivatalban. 194

Gazdasági
kezelőtiszt, 32 éves gyakorlati, állást keres nagyobb gazdaság kezelésére. Esztendő egyéb, szakmájának megfelelő állást is elfogad. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja. 189

Nős, 42 éves,
25 évi gyakorlati bíró gazda a gazdaság minden ágában teljesen jártas. Április 1-ére állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 202

Ispán,
nős, 32 éves, keresetény, 11 évi gyakorlati bíró, a gazdaság minden ágában jártas, jelenleg is nagyobb uradalomban mint kezelőtiszt van alkalmazva, beszél magyarul és románul, bármikor belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 209

A sárvári
m. kir. tejjardasági szakiskola végzett tanuló, kik ezen intézetbe jövelelők előtt földmivesiskolát is végeztek; szerény feltételek mellett állást keresnek. Megkeresések a m. kir. tejjard. szakiskola igazgatóságához küldendők, Sárvár, u. p. Felső-Káld. 205

Nőtlen,
29 éves, földmivesiskolát végzett, róm. kath. 10 év gyakorlati bíró gazda, ki már önállóan is működött, szerény feltételek mellett keres állást azonnali belépésre. Czim Virsik Béla, Zsitvanyfalva. 215

Intéző,
ki 25 éve nagyobb gazdaságokat belterjesen, cukorrépa, dohánytermeléssel, állattenyésztéssel és hizlással, tejjardasággal egybekötve kezel és jelenleg 4000 holdas birtoktuló, 20 év, belépéséért 1000 forintot, 4000 forintot állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 200

Kezelőtiszt
Állást keres tanintézetet végzett, furai birtokon 9 évi gyakorlati, ebből négy évet hasonmóságban töltött igen jó ajánlattal bíró gazdasági, lehetőséggel oly birtokon, mely hihetőleg közlés vagy bérlet megköszönhető. Szíves megkeresések "R" alatt a kiadóhivatalban. 203

ÁLLATOK.
Telivér
emdeni ludak törzsenként 15 feleért; telivér pekkingi rézek törzsenként 9 feleért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 114

Eladó
állandóan gazdag választékban csak elsőrendű erdélyi magyarfajtinó és igás ökör.

Előjegyzéseket: későbbi évi szállításra helyben vagy a vásártól uradalomban átadva elfogadjuk — az előjegyző félre való minden kötelezettség nélkül. — Bővebbet: László és társai gazdasági intézőségénél 23 Kolozsvárt, Nagy-utca 1. sz.

Báró Schesberger
Zsigmond ó méltóságának p-szít-tornyai uradalmában 4 darab Simmenthal eredetű 124 — 2 éves tenyészbika eladó. Értekezhetni Pongrácz Jenő uradalmi intézővel utolsó posta Orosháza. 142

Eredeti Rambouillet kosok
157
mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók gróf Herberstein Albert uradalmi igazgatóságánál Strilek, Morvaország.

Növendék ökör és üsző borjakat
ugyszintén legprímabb lekötni való és jármos ökröket legjutányosabb árakon ajánlanak: Klein és Spitzer Kis-Czelli kereskedők. Megkeresések egyenesen szentbármiszorra is elfogadhatók.

Keresek
megvételre száz darab kopasznyakú vagy fekete tyúkot. Ajánlatok keretnek a lap kiadóhivatalába. 61ja

Eladó
8 darab simmenthal-bonyhádi keresetényű, két éves tenyészbika. Szíves megkeresések intézőség Kárács pusztára czimre, u. p. Okorág-Kárács intéződők. 159

Hizlálásra
való és mindenféle fajta jármos ökröket, valamint szép 1-3 éves vöröstarka növendék ökröborjakat 123 bármely mennyiségben és szerződéses szállítás mellett eladásra ajánlanak Récey és Deutsch szarvasmarha kereskedők Zala - Szt. - Balázs, Nagykanizsa mellett.

Gazdák
figyelmébe ajánlom, ha sovány vagy kövér sertések van eladó, akár otthon, akár a Ferenccsúti csomós-vásáron való értékesítésre. Kérem azt velem tudatni. Ugyancsak nélemkapható egész éven át a legolcsóbb szalonna. Jelenleg kinnálók, kötelezettség nélkül, p írma vastag pórkölt szalonnát 82 koronáért. Bauer B. Gyula, mezőgazdasági, kereskedelmi bizományos és ügyvédség Budapest, VIII. Kerepesi-ut 73. Felvilágosítással díjtalanul szolgálók 78

15 db számfelüti telivér oberinnthali tehén
eladó Szemere Huba gomba-farkasdi gazdaságában. Az oberinnthali marha klímánk mellett tejlöképességben minden fajtan túltett és betegségek iránt igen elöntálló. Posta: Gomba; állomás: Mende. 171 Vevőknek az állomásra kocsit küldök.

Vészen
átment (hatóságilag igazolhatólag) tiszta kondorszörű mangalica kocsrák, Korntstein féle kan után. Februárban malaczozók 48 darabot választva, 26 drb eladó, 60 frt darab. Hertelendy Ferenc gazdaság. Lesencze-Tomaj, Zalamb. Vasútállomás. 73

Fejős tehének.
Frissen ellett borjas és hasas bonyhádi vöröstarka tehének mindig kaphatók Bauer Mór és Krähling Konrad özégnél. Czim Mekenyes, u. p. Lengyel, Tolnamegye, vasuti állomás Kurbalbrák vagy Bauer Mór, Budapest, VIII., Tomó-utca 24. sz. Kivántra előfrangur uradalmakal szolgálok referenciaképen. 11

Eladó
9 drb választott kan vizsla kölyök, a melyek a taiti gróf Eszterházy kutyafalkájából származnak, dbja 12 frt. Valamint eladók ezek ket anyja á 45 frt. Bővebbet a rohonczi intézőség (Vasm.) 183

Keretetik
egy, esetleg két darab 12-18 hónapos tiszta véru "Hollandi" fajta hárbika. Czim a kiadóhivatalban. 179

Eredeti Rambouillet kosok
157
mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók gróf Herberstein Albert uradalmi igazgatóságánál Strilek, Morvaország.

Nagyméltóságú Ögróf Pallavicini Sándor ur mind-szent-algyői hitb. uradalmában
16 drb 3 éves magyar-alföldi tenyészbika

van eladásra felállítva. Bővebb értesítést nyújt Basa József urad. ispán Irmamajor, posta Csongrád-Sándorfalva. Vasútállomás Szeged (1 óra) vagy Algyő (1/4 óra), hová megkeresésre kocsit küldetnek. 195

Wolf János, urad. főintéző.

Eladó:
tenyészésre alkalmas 300 drb. kilenc hónapos, szőke, kiskis, jeni faj malacz-konda, kiállítás díjazva-Tulajdonosa Bohy György földbirtokos, Gyöngyösön. 192

Eladó
9 drb választott kan vizsla kölyök, a melyek a taiti gróf Eszterházy kutyafalkájából származnak, dbja 12 frt. Valamint eladók ezek ket anyja á 45 frt. Bővebbet a rohonczi intézőség (Vasm.) 183

Keretetik
egy, esetleg két darab 12-18 hónapos tiszta véru "Hollandi" fajta hárbika. Czim a kiadóhivatalban. 179

Fejős tehének.
Frissen ellett borjas és hasas bonyhádi vöröstarka tehének mindig kaphatók Bauer Mór és Krähling Konrad özégnél. Czim Mekenyes, u. p. Lengyel, Tolnamegye, vasuti állomás Kurbalbrák vagy Bauer Mór, Budapest, VIII., Tomó-utca 24. sz. Kivántra előfrangur uradalmakal szolgálok referenciaképen. 11

Eladó
9 drb választott kan vizsla kölyök, a melyek a taiti gróf Eszterházy kutyafalkájából származnak, dbja 12 frt. Valamint eladók ezek ket anyja á 45 frt. Bővebbet a rohonczi intézőség (Vasm.) 183

Bérlés
felhagyás miatt eladó 50 darab vészen átment 2 1/2 éves, tiszta kondorszörű mangalica tenyészokca és 7 darab tenyészkan. Kocsrák márczius 1-én kezdnek malaczozni. Megtekinthetők Ajtay Géza bérzardaságán Mező-Szengyel, Tordá-Aranyosmegye. Ugyanott eladó 200 darab keresetényű, finom gyapjas, egészséges és jól tejező anyajuh és 15 darab kiváló szőp tenyészok. 178

VEGYESEK.
Eladó
egy ekeborona teljesen jó karban. Czim a kiadóhivatalban. 145

Vetőmagvak
alanti fajokban és mennyiségekben egy uradalom által megvételre kerestetnek. Ajánlatok minták kíséretében a lap kiadóhivatalához "uradalom 1900." jel alatt keretnek. — Szükségelt magvak: —

180 mm. baltaczim,
40 " vöröshere,
16 " luczerna,
6 " répamag,
6 " répamag,
6 " répamag,
Olajbogyó.

Vetőmagvakból
Luczerna,
Répamag,
Csomós ebir
Francia perje
fűmag.

Korán érő:
tavaszi buza,
duppau zab,
székely tengeri,

Faiskolai termékekből
Vadgesztenye,
Körisfa,
tölgyesfák és csemeték, fűzdugványok.

Magyar tenyészbikákból.
30 darab kiválóan fejlett példány.

69 Kapható:
gr. Teleki Arvéd úr
drassói uradalmában,
u. p.
Koncza.

Champlain
tavasz-
buza,
tavasz-
rozsa,
eredeti
Hanna-
árpa,
Duppau
zab
kiváló minőségben, jutányos árban kapható
Haldek
magnagykereskedésében
BUDAPEST,
Károly-körut 9. 133

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

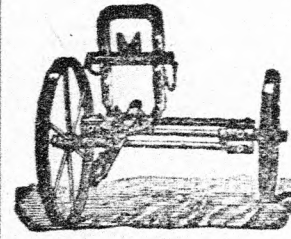
JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD a vasutállomással szemben.

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Az 1899. évi szegedi mezőgazdasági kiállításon „új és figyelemre méltó” jellel kitüntetve.

Szab. kéttengelyű „Bóni” eketaliga.

!! Legújabb szerkezet!!

Tartós, szilárd, nem kopik, nem dől, domboldalon nem farol, az ekét egyenletesen vezeti, kenése folytonos és gazdaságos, kevés vonóerőt igényel.

Pillanat alatt állítható!

Megrendelhető:

Nyirbátorban: Mandel Eduárd és társainál.

Budapesten: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

(Alkotmány-utca 31. szám.)

Bächer és Melichar czégnél (VI. Nagymező-utca 68.)

Más rendszerű vas-eketaligákat általában elvállalunk.

Más rendszerű vas-eketaligákat általában elvállalunk.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
Üllői-ut 25-dik szám.

Szegedi Zsákok.

Gabonaszákokat
nyers és viamentesen telített
ponyvákat,
KÖTÉLNEMŰEKET,
az elismert legjobb minőségben szállít a
Magyar Vitorlavászon- és
Kendergyár és Társa.

Központi megrendelő iroda:
Budapest,
V., Nádor-utca
20. sz.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

minden célra és minden egyéb gazdasági czikket.

Vetőmagot

a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.

Mindenkor a legmagasabb napi áron, készpénzfizetés mellett vásárolok lóherét, lucernát és egyéb magvakat és kérek min-táztott szives ajánlatokat.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Sürgőnyczim: „CERES” Budapest.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálok.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repecolajat, stb.

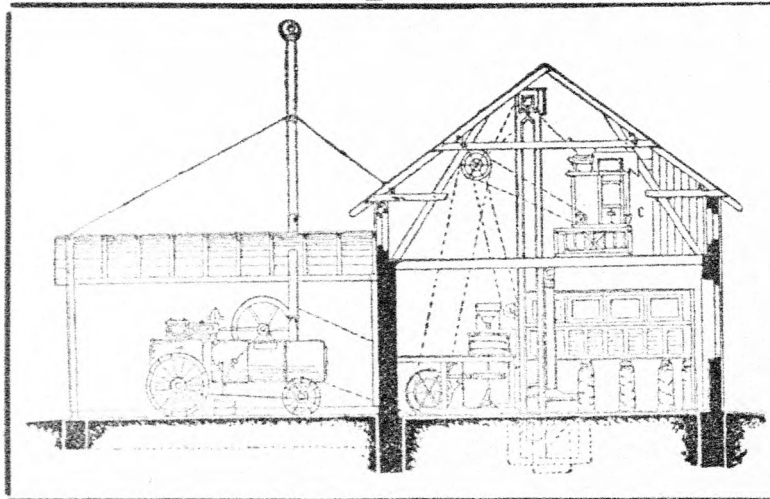
Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,
u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb.
rézgálicz karbololeumot, keserűsöt csudasót stb.

BUDAPESTEN,

V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítő
gépgyára és
vasöntődéje

Budapesten, Külső vácsi-ut 54-56. sz.